

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KAUNO APYGARDOS SKYRIUS

S P R E N D I M A S

2026 m. birželio d. Nr. 21RE1- (AG1-190/08-2026) Kaunas

Lietuvos administracinių ginčų komisijos (toliau – Komisija) Kauno apygardos skyrius, susidedantis iš Komisijos narių Birutės Pranevičienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), Daivos Bereikienės, Lionelos Gelmanienės,

sekretoriaujant Jurgitai Daučiūnaitei,

dalyvaujant pareiškėjos UAB (duomenys neskelbtini) atstovei advokato padėjėjai (duomenys neskelbtini),

dalyvaujant atsakovės Jonavos rajono savivaldybės administracijos atstovei (duomenys neskelbtini),

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka nuotoliniu vaizdo konferencijos būdu išnagrinėjo pareiškėjos UAB (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Pareiškėja, Bendrovė) skundą atsakovei Jonavos rajono savivaldybei dėl Jonavos rajono savivaldybės 2026-04-03 rašto Nr. 6B-36-1458 „Dėl pateikto prašymo“ (toliau – ir Skundžiamas raštas) panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus,

Komisija

n u s t a t ė:

Pareiškėja UAB (duomenys neskelbtini) 2026-04-30 skundu Komisijos prašo: „*Panaikinti Jonavos rajono savivaldybės administracijos 2026-04-03 raštą Nr. 6B-36-1458 „Dėl pateikto prašymo“; Įpareigoti Jonavos rajono savivaldybės administraciją išduoti pareiškėjai UAB (duomenys neskelbtini) Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytos formos patvirtinimą (sutikimą), kuriuo patvirtinama, kad planuojamų objektų – iki 150 MW galios saulės ir iki 80 MW vėjo elektrinių įrengimas ar statyba žemės sklypuose, Jonavos r. sav., (duomenys neskelbtini), kurių unikalūs Nr. (duomenys neskelbtini), Nr. (duomenys neskelbtini), unikalūs Nr. (duomenys neskelbtini), unikalūs Nr. (duomenys neskelbtini), yra galima.*“.

Skunde nurodo, kad Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – ir LVAT) Pareiškėjos ginče su Atsakove 2025-11-19 priėmė nutartį administracinėje byloje Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir LVAT Nutartis), kuria LVAT tenkino Pareiškėjos skundą: panaikino Atsakovės ankstesnį 2023-07-17 atsisakymą Nr. 6B-14-3348 „Dėl pateikto prašymo“ išduoti Pareiškėjai Elektros energetikos įstatymo (toliau – ir EEĮ) 22 straipsnio 9 dalies 13 punkte numatytą Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytos formos patvirtinimą (sutikimą), kuriuo patvirtinama, kad planuojamų objektų – iki 150 MW galios saulės ir iki 80 MW vėjo elektrinių – įrengimas ar statyba Pareiškėjos valdomuose žemės sklypuose, esančiuose (duomenys neskelbtini), Jonavos r. sav., kurių unikalūs Nr. (duomenys neskelbtini), Nr. (duomenys neskelbtini), unikalūs Nr. (duomenys neskelbtini), unikalūs Nr. (duomenys neskelbtini) (toliau – ir Žemės sklypai), yra galimi ir įpareigojo Atsakovę iš naujo išnagrinėti Pareiškėjos prašymą.

Pažymi, kad LVAT Nutartyje pateikė itin svarbius išaiškinimus dėl AIEĮ 49 straipsnio 3, 5 ir 6 dalių aiškinimo ir taikymo, iš esmės pripažino nepagrįstais Atsakovės argumentus, kad Žemės sklypuose negalima Pareiškėjos planuojamos galios saulės ir vėjo elektrinių statyba, kadangi jų statyba nenumatyta Atsakovės teritorijų planavimo dokumentuose, kuriais Atsakovė grindė atsisakymą išduoti Pareiškėjai patvirtinimą dėl planuojamų plėtoti elektrinių įrengimo Žemės sklypuose galimumo ir konstatavo, kad „*Atsakovui neteisingai aiškinant ir taikant Atsinaujinančių*

išteklių energetikos įstatymo 49 straipsnio 3, 5 ir 6 dalis bei priėmus Sprendimą, klausimo nagrinėjimas negali būti pripažintas tinkamu, todėl Pareiškėjos Prašymas turi būti iš naujo išnagrinėtas viešojo administravimo institucijoje.“

Paaiškina, kad ir po LVAT Nutarties priėmimo Atsakovė Skundžiamu raštu pakartotinai atsisakė išduoti Pareiškėjai prašomą patvirtinimą dėl elektrinių statybos Žemės sklypuose galimumo iš esmės tų pačių argumentų pagrindu, kuriuos LVAT Nutartimi yra pripažinęs nepagrįstais, t. y. Atsakovė Skundžiamame rašte pakartotinai teigia, kad Pareiškėjos prašomo galingumo saulės ir vėjo elektrinių statyba Pareiškėjos Žemės sklypuose yra negalima (draudžiama), nes jų statyba nenumatyta Atsakovės teritorijų planavimo dokumentuose.

Nurodo, kad Pareiškėja skundė antrąjį 2025-12-03 Atsakovės atsisakymą Komisijai. Išnagrinėjusi Pareiškėjos skundą, Komisija 2026-02-10 sprendimu Nr. 21RE1-63 (toliau – Komisijos sprendimas) tenkino Pareiškėjos skundą, panaikino Atsakovės antrąjį atsisakymą – 2025-12-03 raštą Nr. 6B-36-6240 kaip nepagrįstą ir konstatavo, kad raštas neteisėtas iš esmės, nes savo turiniu prieštarauja aukštesnės galios teisės aktams (Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ir ABTĮ) 91 str. 1 d. 1 p.), todėl naikinamas.

Pažymi, kad Atsakovė Komisijos sprendimo Nr. 21RE1-63 neskundė, jis yra įsiteisėjęs.

Pareiškėja paaiškina, kad po Komisijos sprendimo įsiteisėjimo gavo trečiąjį Atsakovės atsisakymą – Skundžiamą raštą, kuriuo pakartotinai, trečią kartą yra teigiama, kad Atsakovė ir jos meras atsisako išduoti Pareiškėjai jo prašomą patvirtinimą tuo pagrindu, kad Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2013-10-31 sprendimu Nr. 1TS-322 patvirtintas Specialusis planas ir Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2017-12-21 sprendimu Nr. 1TS-295 patvirtintas Bendrasis planas draudžia – nenumato Žemės sklypuose plėtoti Pareiškėjos norimos galios atsinaujinančių išteklių energetikos objektus.

Anot Pareiškėjos, tarp šalių trečią kartą kyla ginčas tuo pačiu pagrindu dėl tų pačių Atsakovės atsisakymo motyvų, dėl kurių nepagrįstumo jau yra pasisakę LVAT ir Komisija. Atsakovė Skundžiamame rašte pakartotinai nepagrįstai teigia, kad Pareiškėjos prašomo galingumo saulės ir vėjo elektrinių statyba Pareiškėjos Žemės sklypuose yra negalima (draudžiama), nes jų statyba nenumatyta Atsakovės teritorijų planavimo dokumentuose, nors LVAT Nutartyje nagrinėtoje byloje įvertino Atsakovės Bendrąjį planą, Specialųjį planą ir išaiškino, kad: „*Atsakovo priimtas Sprendimas buvo grindžiamas 2013-10-31 Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtros Jonavos rajono savivaldybės teritorijoje specialiuoju planu (inkorporuotu į Bendrąjį planą), kuris buvo priimtas beveik prieš dešimt metų iki Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 straipsnio minėtojo naujo reguliavimo, susijusio su būtinumu atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių energijos gamybos įrenginių statybą numatyti teritorijų planavimo dokumentuose. Neneigiant fakto dėl teritorijų planavimo dokumentų neterminuoto galiojimo, juos taikant konkrečiu atveju negalima neatsižvelgti į pasikeitusį reglamentavimą, tiesiogiai susijusį su konkrečiais teritorijų planavimo klausimais.“* „*Atsakovas, priimdamas Skundžiamą raštą, neteisingai aiškino ir taikė Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 straipsnio 3, 5 ir 6 dalis, o vertindamas galiojančius teritorijų planavimo dokumentus, neatsižvelgė į pasikeitusį teisinį reguliavimą. Atsakovo tvirtinimas, kad Bendrojo plano sprendiniuose nenumatyta plėtoti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias vėjo jėgaines ir saulės elektrines, yra nesuderinamas su Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 straipsnio 3, 5 ir 6 dalimis.“*

Pažymi, kad Atsakovė pakartotinai trečią kartą pateikė nepagrįstą Skundžiamą raštą – atsisakymą, dėl ko Pareiškėja yra priversta trečią kartą dėl Atsakovės netinkamo teisės taikymo, biurokratizmo ir teisinio nihilizmo ginti savo pažeistas teises, teikdama šį skundą.

Paaiškina, kad ginčo faktinės aplinkybės yra konstatuotos LVAT Nutartyje bei Komisijos sprendime ir jos nepakitusios: Pareiškėja yra atsinaujinančios energetikos projektus plėtojanti Bendrovė, priklausanti Danijos kapitalo įmonių grupei (duomenys neskelbtini). Pareiškėja vysto vėjo elektrinių parko (duomenys neskelbtini), Jonavos rajono savivaldybėje, įrengimo projektą, todėl vadovaudamasi EEĮ 22 straipsnio 9 dalies 13 punktu ir Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2023-03-06 nutarimu Nr. O3E-254 patvirtinto „Pasinaudojimo elektros perdavimo tinklais tvarkos aprašu“ (toliau – Aprašas) 47.3 p. p., pateikė Jonavos rajono savivaldybei 2023-06-30 prašymą „Dėl patvirtinimo apie galimybę įrengti Pareiškėjos valdomuose keturiuose Žemės sklypuose iki 150 MW

saulės ir iki 80 MW vėjo elektrines“, kuriuo prašė Atsakovę išduoti patvirtinimą, kad Pareiškėjos planuojamų įrengti atsinaujinančių išteklių energetikos objektų – iki 150 MW galios saulės ir iki 80 MW vėjo elektrinių įrengimas ar statyba Žemės sklypuose yra galima.

Pabrėžia, kad Atsakovė Skundžiamu raštu net po dviejų administracinių ginčų LVAT ir Komisijoje ir juose kaip nepagrįstų atmetų Atsakovės argumentų, pakartotinai trečią kartą atsisakė išduoti Pareiškėjai prašytą patvirtinimą iš esmės tais pačiais argumentais, kurie kaip nepagrįsti pripažinti LVAT Nutartyje ir Komisijos sprendime, t. y. Atsakovė Skundžiamame rašte pakartoja minėtus teiginius, kad galiojantys teritorijų planavimo dokumentai nenumato, vadinasi, draudžia, Žemės sklypuose projektuoti ir statyti Pareiškėjos pageidaujamus atsinaujinančių išteklių energetikos objektus.

Pareiškėjos vertinimu, Savivaldybės atsisakymas išduoti patvirtinimą Pareiškėjos prašomiems atsinaujinančių energetikos išteklių objektams statyti yra nepagrįstas – neturi teisinio pagrindo ir pažeidžia Pareiškėjos teises bei teisėtus lūkesčius įgyvendinti plėtojamą atsinaujinančių energetikos išteklių projektą bei kelia Pareiškėjai žalą, kadangi dėl neteisėtų Atsakovės atsisakymų yra trukdoma/užkertamas kelias Pareiškėjai įgyvendinti saulės ir vėjo elektrinių projektą.

Pareiškėjos teigimu, Skundžiamo rašto - atsisakymo motyvai prieštarauja LVAT Nutarties ir Komisijos sprendimo išaiškinimams ir teisės normoms – Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo (toliau – ir AIEĮ) 49 straipsnio 5-6 dalyse, Lietuvos Respublikos Teritorijų planavimo įstatymo (toliau – ir TPIĮ) 20 straipsnio 4 dalyje Savivaldybės Skundžiamame rašte nurodyti atsisakymo išduoti patvirtinimą motyvai yra nepagrįsti ir teisės aktuose nenumatyti kaip pagrindas nesutikti/neišduoti EEĮ 22 straipsnio 9 dalies 13 punkto pagrindu prašomo patvirtinimo.

Anot Pareiškėjos, Atsakovė Skundžiamame rašte nepagrįstai nurodo, kad patvirtinti Jonavos rajono savivaldybės teritorijos teritorijų planavimo dokumentai draudžia Žemės sklypuose statyti Pareiškėjos pageidaujamo galingumo atsinaujinančių išteklių energetikos objektus; kad pagal galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendinius Žemės sklypuose nenumatyta Pareiškėjos norimos galios elektrinių statyba, todėl pagal AIEĮ 49 straipsnio 3 dalį, tai reiškia, kad teritorijų planavimo dokumentais tokia statyba Žemės sklypuose yra negalima – draudžiama.

Atkreipia dėmesį, kad šiuos argumentus Atsakovė jau dėstė LVAT Nutartimi išnagrinėtoje administracinėje byloje, kurioje panaikintas Atsakovės 2023-07-17 raštas Nr. 6B-14-3348 „Dėl pateikto prašymo“. LVAT Nutartimi šiuos Atsakovės argumentus atmetė kaip nepagrįstus ir konstatavo, kad Atsakovė netinkamai aiškina AIEĮ teisės normas, bet ir pateikė išaiškinimus dėl AIEĮ 49 straipsnio 3 dalies, 5-6 dalies aiškinimo ir taikymo. Nurodo, kad LVAT Nutarties 46 punkte konstatuota: *„Atsakovo pozicija, kad tik savivaldybės ar žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose nurodytose konkrečiose teritorijose, skirtose atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statybai, yra galima šių objektų statyba, šiuo atveju nesuderinama su Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 straipsnio (2022 m. birželio 23 įstatymo Nr. XIV-1169 straipsnio redakcija) 3, 5 ir 6 dalimis ir minėtu jų aiškinimu.“*

Pažymi, kad Atsakovė Skundžiamą raštą – atsisakymą išduoti Pareiškėjai prašomą patvirtinimą grindžia tais pačiais teritorijų planavimo dokumentais, t. y. Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2017 m. gruodžio 21 d. sprendimu Nr. 1TS-295 patvirtintu Jonavos rajono savivaldybės teritorijos bendroju planu su jame integruotu Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2013 m. spalio 31 d. sprendimu Nr. 1TS-322 patvirtintu Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtros Jonavos rajono savivaldybės teritorijoje specialiuoju planu, kuriuos LVAT įvertino ir dėl jų pasisakė Nutarties 48 punkte *„Atsakovas, priimdamas skundžiamą Sprendimą, neteisingai aiškino ir taikė Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 straipsnio 3, 5 ir 6 dalis, o vertindamas galiojančius teritorijų planavimo dokumentus, neatsižvelgė į pasikeitusį teisinį reguliavimą. Atsakovo tvirtinimas, kad Bendrojo plano sprendiniuose nenumatyta plėtoti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias vėjo jėgaines ir saulės elektrines, yra nesuderinamas su Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 straipsnio 3, 5 ir 6 dalimis.“*. LVAT Nutarties 47 punkte konstatuota: *„Atsakovo priimtas Sprendimas buvo grindžiamas 2013 m. spalio 31 d. Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtros Jonavos rajono savivaldybės teritorijoje specialiuoju planu (inkorporuotu į Bendrąjį planą), kuris buvo priimtas beveik prieš dešimt metų iki Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 straipsnio minėtojo naujo reguliavimo, susijusio su būtinumu*

atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių energijos gamybos įrenginių statybą numatyti teritorijų planavimo dokumentuose. Neneigiant fakto dėl teritorijų planavimo dokumentų neterminuoto galiojimo, juos taikant konkrečiu atveju negalima neatsižvelgti į pasikeitusį reglamentavimą, tiesiogiai susijusį su konkrečiais teritorijų planavimo klausimais.“. Taip pat paminėti, kad Komisijos sprendime konstatuota, kad: „AIEĮ 49 straipsnio 5 ir 6 dalyse numatyta konkreti taisyklė, kad AIEĮ 49 straipsnio 3 dalies 1 ir 4 punktuose nurodytos saulės šviesos, vėjo ir hibridinės elektrinės neprivalo būti numatytos teritorijų planavimo dokumentuose ir, kad šios taisyklės taikymui teisės normos nenumato jokių apribojimų laiko, įstatymo įsigaliojimo, teritorijos ar kitų kriterijų prasme. Administracinės teisės normos pasižymi imperatyviu liepimu. Viešojoje teisėje galioja plečiamojo viešosios teisės normų aiškinimo draudimo principas (LVAT 2011-05-27 nutartis administracinėje byloje Nr. A444-2198/2011). Taigi, įstatymų leidėjui nustatius taisyklę, kad saulės šviesos elektrinių, vėjo ir hibridinių elektrinių neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose, ši atitinkama taisyklė turi būti taikoma ir šiuo konkrečiu atveju, nekuriant perteklinių ir teisės normų nenumatytų šios taisyklės taikymo apribojimų.“.

Pareiškėjos teigimu, minėti LVAT Nutarties ir Komisijos sprendimo išaiškinimai turi prejudicinę galią nagrinėjamai bylai, tačiau Atsakovė nepagrįstai tais pačiais teritorijų planavimo dokumentais ir nepagrįstais argumentais grindžia ir Skundžiamą raštą, kad atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statyba galima tik tose vietovėse, kurios nurodytos savivaldybės ar žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose nurodytose konkrečiose teritorijose, skirtose atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių objektų statybai. Tokie Atsakovės argumentai pripažinti kaip prieštaraujantys AIEĮ 49 straipsnio 3, 5-6 dalims, pagal kurias atsinaujinančių išteklių energetikos objektų apskritai neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose.

Pareiškėja remiasi 2022-06-28 Lietuvos Respublikos Seime priimtu ir nuo 2022-07-08 įsigaliojusi TPI 20 straipsnio pakeitimo įstatymu Nr. XIV-1246, kur buvo išdėstyta nauja TPI 20 straipsnio 4 dalies redakcija, numatanti, kad „30 m aukščio ir aukštesnių ypatingųjų inžinerinių statinių, atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statyba turi būti numatyta teritorijų planavimo dokumentuose, išskyrus Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme numatytus atvejus.“.

Pažymi, kad AIEĮ 49 straipsnis reglamentuoja atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių energijos gamybos įrenginių projektavimo ir statybos reikalavimus. 2022-06-23 Lietuvos Respublikos Seimas priėmė ir nuo 2022-07-08 įsigaliojo AIEĮ Nr. XI-1375 2, 3, 5, 6, 11, 13, 14, 20-1, 20-2, 22, 30, 32, 48, 49, 51 straipsnių pakeitimo ir Įstatymo papildymo 13-1, 20-3 straipsniais įstatymas Nr. XIV-1169, kuriuo naujai išdėstytoje 49 straipsnio redakcijoje buvo atsisakyta iki tol galiojusio perteklinio reikalavimo saulės šviesos ir vėjo jėgaines numatyti teritorijų planavimo dokumentuose. Pagal nuo 2022-07-08 galiojančią AIEĮ 49 straipsnio 3 dalį „*Neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose (išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, įstatymais, saugomų teritorijų nuostatais atitinkama statyba negalima), gavus žemės sklypo savininko sutikimą, nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir naudojimo būdo, galima statyti: 1) saulės šviesos energijos elektrines (tarp jų saulės šviesos energijos elektrines, kurios yra hibridinės elektrinės dalis) – žemės ūkio paskirties žemės sklypuose; 2) vėjo elektrines (tarp jų vėjo elektrines, kurios yra hibridinės elektrinės dalis); 3) 1 MW ir mažesnės įrengtosios galios biudujų elektrines arba biudujų gamybos įrenginius, kurių biudujų gamybos ar valymo apimtys neviršija 750 kubinių metrų biudujų per valandą, – žemės ūkio paskirties žemės sklypuose; 4) hibridines elektrines – žemės ūkio paskirties žemės sklypuose.*“ Pagal nuo 2022-07-08 galiojančią AIEĮ 49 straipsnio 5 dalį „*Šio straipsnio 3 dalyje nurodytose teritorijose šio straipsnio 3 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytų energetikos objektų neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose.*“ Pagal AIEĮ 49 straipsnio 6 dalį „*Urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose (išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, kitais teisės aktais, atitinkama statyba negalima) saulės šviesos energijos elektrinės statomos pagal nustatytą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir būdą, šių energetikos objektų neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose.*“

Pareiškėjos vertinimu, įstatymų leidėjas galiojančiose AIEĮ 49 straipsnio 5-6 dalyse aiškiai ir nedviprasmiškai įstatyminiu lygmeniu sureglamentavo, kad tiek urbanizuotose, urbanizuojamose

teritorijose, tiek neurbanizuotose, neurbanizuojamose teritorijose saulės šviesos energijos ir vėjo elektrinių statybos neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose. Tai yra specialiosios teisės normos – *lex specialis derogat legi generali* – ir jos neprieštarauja TPI, nes TPI 20 straipsnio 4 dalyje tiesiogiai numatyta išimtis, kad atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statyba turi būti numatyta teritorijų planavimo dokumentuose, išskyrus AIEĮ numatytus atvejus. Tokius išimtinis atvejus būtent ir numato AIEĮ 49 straipsnio 5-6 dalys.

Pažymi, kad nurodyti nuo 2022-07-08 įsigalioję TPI ir AIEĮ pakeitimai, panaikinę iki tol galiojusį reikalavimą saulės šviesos ir vėjo jėgainių statybą numatyti teritorijų planavimo dokumentuose ir tiesiogiai įtvirtinę taisyklę, kad šių atsinaujinančių išteklių energetikos objektų neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose, patenka į vadinamąjį „Proveržio paketą“ - 2022-06-28 Lietuvos Respublikos Seimas priimtą TPI, AIEĮ, EEĮ ir kitų įstatymų pakeitimų paketą, įsigaliojusį 2022-07-08, kuriuo siekiama įgyvendinti sklandesnę ir greitesnę žaliosios energetikos plėtrą, mažinti biurokratinius trukdžius ir perteklinius ribojimus saulės ir vėjo elektrinėms, siekiant paskatinti atsinaujinančių energetikos išteklių objektų plėtotę Lietuvos teritorijoje.

Paaiškina, kad Skundžiamame rašte nurodyta, kad atsinaujinančių energetikos išteklių objektų statyba Jonavos rajone yra galima tik tam skirtose konkrečiose Jonavos rajono vietovėse, numatytose Jonavos rajono teritorijų planavimo dokumentuose (Bendrajame ir Specialiajame planuose), į kurias Pareiškėjos nurodyti Žemės sklypai nepatenka. Toks Atsakovės Skundžiamo rašto, motyvas, prieštarauja AIEĮ 49 straipsnio 5-6 dalims, TPI 20 straipsnio 4 daliai ir tai pripažinta LVAT Nutarties 46 punkte.

Pareiškėjos teigimu, esant nurodytam teisiniam reglamentavimui, Atsakovė Skundžiamu raštu pažeidė teisės normas nurodytas AIEĮ 49 straipsnio 5-6 dalyse ir TPI 20 straipsnio 4 dalyje, nes pakartotinai teigia, kad Pareiškėjos planuojamos galios saulės ir vėjo elektrinių statyba Žemės sklypuose negalima dėl to, kad tokios galios objektų statyba Žemės sklypuose nenumatyta Atsakovės Bendrajame ir Specialiajame planuose, kad teritorijų planavimo dokumentai draudžia Pareiškėjai vystyti atsinaujinančių išteklių energetiką Žemės sklypuose, nors reikalavimas numatyti šių objektų statybą teritorijų planavimo dokumentuose nuo 2022-07-08 teisės aktuose nebegalioja (panaikintas).

Pažymi, kad Įstatymo lygmens teisės normose (AIEĮ 49 str. 5-6 d.) numatyta konkreti taisyklė, kad AIEĮ 49 straipsnio 3 dalies 1-4 punktuose nurodytos saulės šviesos, vėjo ir hibridinės elektrinės neprivalo būti numatytos teritorijų planavimo dokumentuose. Pabrėžia, kad šios taisyklės taikymui teisės normos nenumato jokių apribojimų laiko, įstatymo įsigaliojimo, teritorijos ar kitų kriterijų prasme. Paaiškina, kad administracinės teisės normos pasižymi imperatyviu liepimu. Viešojoje teisėje galioja plečiamojo viešosios teisės normų aiškinimo draudimo principas (LVAT 2011-05-27 nutartis administracinėje byloje Nr. A444-2198/2011). Taigi, įstatymų leidėjui nustačius taisyklę, kad saulės šviesos elektrinių, vėjo ir hibridinių elektrinių neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose, ši atitinkama taisyklė turi būti taikoma ir šiuo konkrečiu atveju, nekuriant perteklinių ir teisės normų nenumatytų šios taisyklės taikymo apribojimų.

Nurodo, kad Įstatymų leidėjas nuo 2022-07-08 įsigaliojusiais AIEĮ ir TPI pakeitimais nesieja atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statybos galimumo su aplinkybe, ar jie patenka į konkretias savivaldybės/rajono teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais numatytas atsinaujinančių energetikos išteklių plėtojimo vietas, nes reikalavimas numatyti šių objektų statybą teritorijų planavimo dokumentuose apskritai buvo atsisakyta, siekiant paskatinti didesnės Lietuvos teritorijos dalies naudojimą žaliosios energetikos plėtrai. Tai reiškia, kad saulės šviesos ir vėjo elektrinių statyba galima ir tose teritorijose, kurios nepatenka į savivaldybių ar rajonų teritorijų planavimo dokumentuose numatytas atsinaujinančių išteklių energetikos teritorijas, t. y. šių energetikos objektų statybos galimumas įstatymo leidėjo nėra siejamas su reikalavimu statyti juos tik tam tikrose teritorijų planavimo dokumentuose numatytose konkrečiose vietose, skirtose atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statybai. Priešingas aiškinimas reikštų, kad atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statyba galima išskirtinai tik tose konkrečiose vietose, kurios numatytos teritorijų planavimo dokumentuose, tačiau tokio reikalavimo AIEĮ, TPI ar kiti įstatymai nenumato ir būtent tokio perteklinio atsinaujinančių išteklių energetikos plėtrą Lietuvoje stabdančio reikalavimo atsisakyta 2022-08-07 įsigaliojusiais „Proveržio paketo“ įstatymų pakeitimais, ką patvirtina ir „Proveržio paketo“ Aiškinamasis raštas, kuriame yra konkrečiai

nurodyta, kad „vėjo elektrinės neturi būti numatomos teritorijų planavimo dokumentuose. Siūlomas pakeitimas paskatins vėjo elektrinių plėtrą.“ Aiškinamajame rašte paaiškinama, kad „*Privalomumas numatyti vėjo elektrines teritorijų planavimo dokumentuose ilgina vėjo elektrinių plėtros trukmę ir stabdo vėjo energetikos plėtrą*“, o įstatymuose įtvirtintos nuostatos kai kuriais atvejais gali būti perteklinės arba lėtinančios atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtrą (pvz., saulės šviesos energijos ir vėjo elektrinių).

Nurodo, kad LVAT Nutartimi pripažino šiuos aukščiau išdėstytus Pareiškėjos argumentus pagrįstais ir LVAT Nutarties 45 punkte konstatavo: „*Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 straipsnio (2022 m. birželio 23 įstatymo Nr. XIV-1169 straipsnio redakcija) 3 dalis (nustatanti, kad neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose (išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, įstatymais, saugomų teritorijų nuostatais atitinkama statyba negalima), gavus žemės sklypo savininko sutikimą, nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir naudojimo būdo, galima statyti šiame straipsnyje nustatytus atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių energijos gamybos įrenginius), 5 dalis (nustatanti, kad šio straipsnio 3 dalyje nurodytose teritorijose šio straipsnio 3 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytų energetikos objektų neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose) ir 6 dalis (nustatanti, kad urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose (išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, kitais teisės aktais, atitinkama statyba negalima) saulės šviesos energijos elektrinės statomos pagal nustatytą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir būdą, šių energetikos objektų neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose) turėtų būti aiškinamos, kaip nereikalaujančios šiose normose nustatytais atvejais, kad šiame straipsnyje nustatytų atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių energijos gamybos įrenginių statyba būtų numatyta teritorijų planavimo dokumentuose.*“

Pažymi, kad pagal galiojančią teisinį reglamentavimą numatytų atsinaujinančių energetikos išteklių objektų statyba neprivalo būti numatyta teritorijų planavimo dokumentuose ir tai konstatavo LVAT ir Komisija, Atsakovė Skundžiamu raštu antrą kartą nepagrįstai savo atsisakymą išduoti Pareiškėjai patvirtinimą grindžia tais pačiais LVAT Nutartimi atmettais argumentais ir teritorijų planavimo dokumentais, kurie neva nenumato Žemės sklypuose iki 150 MW galios saulės ir iki 80 MW vėjo elektrinių statybos, t. y. draudžia elektrinių statybą. Jonavos rajono Bendrasis planas ir Specialusis planas yra galiojantys teritorijų planavimo dokumentai, tačiau kaip konstatavo LVAT Nutarties 47-48 punktuose, Jonavos rajono savivaldybės teritorijos specialusis planas (inkorporuotas į Bendrąjį planą) buvo priimtas beveik prieš dešimt metų iki AIEĮ 49 straipsnio naujo reguliavimo ir neneigiant fakto dėl teritorijų planavimo dokumentų neterminuoto galiojimo, juos taikant konkrečiu atveju, negalima neatsižvelgti į pasikeitusį reglamentavimą, o Atsakovės tvirtinimas, kad Bendrojo plano sprendiniuose nenumatyta plėtoti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias vėjo jėgaines ir saulės elektrines, yra nesuderinamas su AIEĮ 49 straipsnio 3, 5 ir 6 dalimis. Pareiškėjos vertinimu, Atsakovė neturi teisinio pagrindo teritorijų planavimo dokumentų aiškinti sau palankiai taip, kad toks aiškinimas prieštarauja įstatymams, todėl nuo 2022-07-08 „Proveržio paketu“ įsigaliojus TPI, AIEĮ ir kitų įstatymų pakeitimams, liberalizavusiems reikalavimus atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statybai, šie įstatymų pakeitimai yra privalomi savivaldybių administracijoms ir jie privalo jais vadovautis ir į juos atsižvelgti, įgyvendinant teritorijų planavimą, nekuriant asmenims (šiuo atveju Pareiškėjai) įstatymams prieštaraujančių perteklinių ribojimų. Juolab, kad LVAT Nutarties 48 punkte LVAT aiškiai konstatavo, kad „*Atsakovas, priimdamas Skundžiamą raštą, neteisingai aiškino ir taikė Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 straipsnio 3, 5 ir 6 dalis, o vertindamas galiojančius teritorijų planavimo dokumentus, neatsižvelgė į pasikeitusį teisinį reguliavimą.*“

Nurodo, kad Komisijos sprendime taip pat konstatuota: „*Atsakovė, priimdama Skundžiamą raštą, neteisingai aiškino ir taikė Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 straipsnio 3,5 ir 6 dalis, o vertindama galiojančius teritorijų planavimo dokumentus, nesivadovavo teisės normomis: Skundžiamame rašte nurodytas teiginys, jog Bendrojo plano sprendiniuose nenumatyta plėtoti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias vėjo jėgaines ir saulės elektrines, yra nesuderinamas su Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 straipsnio 3,5 ir 6 dalyse suformuluotomis normomis. Remdamasi išdėstyta, Komisija konstatuoja, kad Skundžiamas raštas,*

kuriuo atsisakyta tenkinti Pareiškėjos Prašymą argumentuojant, kad vadovaujantis Jonavos rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniais, patvirtintais Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2017-12-21 sprendimu Nr. ITS-295 ir Bendrajame plane integruotu Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2013-10-31 sprendimu Nr. ITS-322, patvirtintu Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtros Jonavos rajono savivaldybės teritorijoje specialiuoju planu, nurodytuose Žemės sklypuose, draudžiama projektuoti ir statyti iki 150 MW bendros galios saulės elektrinę ir iki 80 MW bendros galios vėjo jėgaines, tokiu būdui neteisingai aiškinant ir taikant AIEĮ 49 straipsnio 3, 5 ir 6 dalis, neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktuose nustatytų reikalavimų administraciniam aktui, taip pat VAI 3 straipsnyje nustatytų viešojo administravimo subjektų veiklos principų (išsamumo ir objektyvumo principų), t. y. neteisėtas iš esmės, nes savo turiniu prieštarauja aukštesnės galios teisės 24 aktams (Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo (toliau – ir ABTĮ) 91 straipsnio 1 dalies 1 punktas), todėl naikinamas.“

Pabrėžia, kad Atsakovės Bendrasis planas ir Specialusis planas, kurie patvirtinti atitinkamai 2013 ir 2017 metais – iki 2022-07-08 „Proveržio paketo“ įsigaliojimo - negali prieštarauti, konkuruoti ir riboti privačių asmenų, šiuo atveju Pareiškėjos, teisių ir galimybių įgyvendinti įstatymais suteikiamų teisių vystyti Žemės sklypuose atsinaujinančių išteklių energetiką, ypač, jei energetikos projektai vystytini privačioje (ne valstybei ar savivaldybei priklausančioje) nuosavybėje. Tačiau šiuo konkrečiu atveju Atsakovė Skundžiamu raštu nepagrįstai riboja Pareiškėjos teises, priešpastatydamas dešimtmečio senumo teritorijų planavimo dokumentus „Proveržio paketu“ įteisintoms liberalesnėms atsinaujinančių išteklių energetikos vystymo galimybėms.

Anot Pareiškėjos, tiek aiškinant šias teisės normas (AIEĮ 49 str. 3 d., 5-6 d., TPĮ 20 str. 4 d.) lingvistiškai ir sistemiškai, tiek atsižvelgiant į jų priėmimo tikslą ir prasmę, seka išvada, kad nuo 2022-07-08 įsigaliojus „Proveržio paketo“ įstatymų pakeitimams, AIEĮ 49 straipsnio 3 dalies, 5-6 dalių teisės normų turinys reiškia įstatymo lygmeniu suformuluotą taisyklę, kad saulės šviesos energijos ir vėjo elektrinių statyba žemės sklypuose, esančiuose neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose bei urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose, yra galima ir tose vietovėse, kuriose pagal konkrečios savivaldybės (rajono) Bendrojo plano ar specialiojo plano sprendinius nėra numatyta (pažymėta) atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statyba, jei šiose teritorijose šių objektų statybos imperatyviai nedraudžia/neriboja Aplinkos apsaugos įstatymas, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas, Teritorijų planavimo įstatymas, Statybos įstatymas, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas ar kiti įstatymai. Reikalavimas saulės šviesos ir vėjo elektrinių statybą planuoti tik specialiai savivaldybės ar rajono teritorijų planavimo dokumentuose numatytose vietose akivaizdžiai prieštarauja nuo 2022-07-08 įsigaliojusio „Proveržio paketo“ tikslams paskatinti didesnės Lietuvos teritorijos naudojimą saulės ir vėjo energetikai, kas yra susiję su Lietuvos strateginių energetikos tikslų įgyvendinimu. „Proveržio paketu“ siekta atsisakyti perteklinių atsinaujinančių energijos išteklių plėtrą Lietuvoje stabdančių ar lėtinančių veiksnių, iš kurių kaip vienas toks įvardintas būtent iki 2022-07-08 galiojės reikalavimas numatyti vėjo ir saulės šviesos elektrinių statybos vietas teritorijų planavimo dokumentuose.

Pareiškėjos vertinimu, aplinkybė, kad Jonavos rajono tarybos patvirtintu Bendroju planu Žemės sklypai, kuriuose Pareiškėja planuoja saulės šviesos ir vėjo jėgainių statybą, nepateko į atsinaujinančių išteklių energetikai skirtas vietas, nėra pagrindas drausti tokių objektų statybą Žemės sklypuose, t. y. nereikia, kad šių objektų statyba nėra galima kitose teritorijose (pvz., Žemės sklypuose), kadangi teisės normose yra įtvirtinta bendroji taisyklė, kad energetikos objektų neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose. Pareiškėjos teigimu, Skundžiamas raštas, kuriuo atsisakyta išduoti Pareiškėjos prašomą patvirtinimą tuo pagrindu, kad Jonavos rajono savivaldybės teritorijos Bendrajame ir Specialiajame planuose nėra numatyta galimybė Pareiškėjos nurodytuose Žemės sklypuose statyti/įrengti atsinaujinančių išteklių energetikos objektus, yra prieštaraujantis teisės normoms, konkrečiai AIEĮ 49 straipsnio 3 ir 5-6 dalims

Pareiškėjos nuomone, Skundžiamo rašto motyvai prieštarauja LVAT Nutarties išaiškinimams, kadangi Atsakovė pakartotinai Skundžiamame rašte grindžia tariamą draudimą Pareiškėjai jos valdomuose Žemės sklypuose statyti iki 150 MW galios saulės ir iki 80 MW vėjo elektrines per nepagrįstą ir neteisingą AIEĮ 49 straipsnio 3 dalies aiškinimą, nurodo iš esmės tuos pačius nepagrįstus argumentus, kad Žemės sklypuose Pareiškėjos pageidaujamos galios elektrinių

pagal galiojančios teritorijų planavimo dokumentus nenumatyta statyti, todėl tokia statyba pagal AIEĮ 49 straipsnio 3 dalį yra negalima, nors LVAT Nutarties 45-46 punktuose pateikė išaiškinimus, kaip turi būti aiškinamos AIEĮ 49 straipsnio 3 ir 5-6 dalys; Nutarties 48-49 punktuose konstatavo, kad „Atsakovas, priimdamas skundžiamą Sprendimą, neteisingai aiškino ir taikė Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 straipsnio 3, 5 ir 6 dalis, o vertindamas galiojančius teritorijų planavimo dokumentus, neatsižvelgė į pasikeitusį teisinį reguliavimą.“; „Atsakovui neteisingai aiškinant ir taikant Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 straipsnio 3, 5 ir 6 dalis bei priėmus Sprendimą, klausimo nagrinėjimas negali būti pripažintas tinkamu, todėl pareiškėjo Prašymas turi būti iš naujo išnagrinėtas viešojo administravimo institucijoje.“; Nutarties 45 punkte pasisakė, kad AIEĮ 49 straipsnio 3 dalyje numatyta sąlyga dėl negalimumo aiškintina ne kaip negalimumas dėl to, kad nenumatyta teritorijų planavimo dokumentuose, o kaip negalimumas dėl konkrečių imperatyvių teisės aktų draudimų ir ribojimų.

Pažymi, kad Pareiškėjai EEĮ 22 straipsnio 9 dalies 13 punkte numatytą savivaldybės administracijos patvirtinimą apie statybos Žemės sklypuose galimumą Atsakovė nepagrįstai pakartotinai grindžia šia AIEĮ 49 straipsnio 3 dalies išimtimi, nurodydama, kad saulės šviesos ir vėjo jėgainių statyba Žemės sklypuose „negalima“ dėl to, kad jų statyba Žemės sklypuose nenumatyta Jonavos rajono savivaldybės Bendrajame plane ir Specialiajame plane. Toks AIEĮ 49 straipsnio 3 dalyje nurodytos išimties aiškinimas ir taikymas yra iš esmės neteisingas, nes AIEĮ 49 straipsnio 3 dalyje nurodyta išimtis „išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, įstatymais, saugomų teritorijų nuostatais atitinkama statyba negalima“ aiškintina kaip įsakmiai draudžianti atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statybą pagal teisės aktus, siekiant užtikrinti, kad atsinaujinančių išteklių energetikos objektai nebūtų statomi ten, kur jų statyba pažeistų teisės aktų imperatyvius reikalavimus.

Pareiškėjos nuomone, AIEĮ 49 straipsnio 3 dalyje nurodyta išimtis nereiškia, kad jei teritorijų planavimo dokumentuose nenumatyta tam tikroje vietovėje atsinaujinančių energetikos išteklių objektų statyba, tai ji toje vietovėje negalima - draudžiama. Atsakovė Skundžiamame rašte nepagrįstai vadovavosi AIEĮ 49 straipsnio 3 dalyje nurodyta išimtimi ir nepagrįstai nurodė, kad Pareiškėjos planuojamų statyti saulės šviesos ir vėjo elektrinių statyba Žemės sklypuose negalima dėl to, kad jų statyba Žemės sklypuose nenumatyta Jonavos rajono teritorijų planavimo dokumentuose. Po „Proveržio paketo“ įsigaliojimo aplinkybė, kad saulės šviesos ir vėjo energijos elektrinių statyba yra numatyta savivaldybės ar žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose nurodytose konkrečiose teritorijose, skirtose atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statybai, negali būti pagrindu vertinti kaip „negalimą“ AIEĮ 49 straipsnio 3 dalyje nurodytos išimties prasme tokių objektų statybą kitose savivaldybės/rajono teritorijose, kuriose pagal teritorijų planavimo dokumentus tokių objektų statyba nenumatyta, nes „Proveržio paketu“ nuo 2022-07-08 įsigaliojusiose įstatyminio lygmens teisės normose atsisakyta reikalavimo atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statybą numatyti teritorijų planavimo dokumentuose.

Nurodo, kad Pareiškėjos argumentus patvirtina „Proveržio paketo“ iniciatorės ir įstatymų pakeitimų autorės Lietuvos Respublikos energetikos ministerijos Lietuvos savivaldybių asociacijai adresuotas 2023-02-22 raštas Nr. 3-294 „Dėl „Proveržio paketo“ reguliavimo“, kuriame tiesiogiai pasisakyta dėl AIEĮ 49 straipsnio 3 dalies išimties aiškinimo ir taikymo. Minėtame rašte išaiškinta, kad „Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 straipsnyje nustatyta išlyga „išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, įstatymais, saugomų teritorijų nuostatais atitinkama statyba negalima“, turėtų būti taikoma tik tais atvejais, kai vadovaujantis teritorijų planavimo dokumento sprendiniais ar kitais teisės aktais energetikos objektų statyba yra įsakmiai draudžiama/negalima. Energetikos ministerijos nuomone, Savivaldybės neturėtų drausti elektrinių statybų, vadovaujantis tik tuo, kad pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus tose teritorijose nėra numatyta elektrinių statyba, kadangi pagal Atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo nuostatas teritorijų planavimo dokumentuose neprivaloma jų numatyti.“. „Proveržio paketu“ panaikinus reikalavimą numatyti teritorijų planavimo dokumentuose atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statybą, teiginys kad šių objektų nenumatymas teritorijų planavimo dokumentuose reiškia draudimą juos ten statyti, akivaizdžiai prieštarauja dabartiniam teisiniui reguliavimui, „Proveržio paketo“, TPI ir AIEĮ tikslams bei LVAT

Nutarčiai. „Proveržio paketu“ nuo 2022-07-08 įsigaliojusių TPI, AIEĮ ir kitų įstatymų pakeitimų rengėjai, inicijavę AIEĮ 49 straipsnio 5 ir 6 dalies naujas redakcijas, panaikino reikalavimą numatyti saulės ir vėjo elektrinių statybą teritorijų planavimo dokumentuose. AIEĮ teisės normos turi būti aiškinamos „Proveržio paketo“ tikslų kontekste, atsižvelgiant į Aiškinamajame rašte paaiškintus būtinų teisinio reguliavimo pakeitimų tikslus, o ne kuriant perteklinius ribojimus atsinaujinančių išteklių energetikos vystymui Lietuvoje.

Pareiškėjos teigimu, institucijos ar kiti subjektai negali aiškinti teisės aktų taip, kad jų aiškinimai įsiterptų/konkuruotų su aiškinama teisės norma ar nustatytų naujus teisės normoje nenumatytus jos taikymo ribojimus. Ypač po to, kai LVAT tarp Pareiškėjos ir Atsakovės išnagrinėtoje administracinėje byloje LVAT Nutartimi panaikino pirmąjį Atsakovės atsisakymą ir pripažino nepagrįstais Atsakovės argumentus dėl AIEĮ 49 straipsnio 3 dalies aiškinimo ir taikymo.

Pareiškėjos vertinimu, Skundžiamas raštas pažeidžia teisės viršenybės principą. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2023-11-07 nutarime Nr. KT91-N11/2023 „Dėl saulės šviesos energijos elektrinių suminės įrengtosios galios ribojimo“ išaiškino, kad *„pagal Konstituciją, inter alia jos 46 straipsnį, nustatyti esminės ūkinės veiklos sąlygas, draudimus ir ribojimus, darančius esminį poveikį ūkinei veiklai, taip pat įvairias sankcijas už atitinkamus teisės pažeidimus galima tik įstatymu, taigi ir esminės elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių plėtros sąlygos, draudimai ir ribojimai, darantys esminį poveikį šiai ūkinei veiklai, taip pat turi būti nustatyti įstatymu.“*. Pažymi, kad Atsakovės priimtame Skundžiamame rašte nurodyti AIEĮ 49 straipsnio 3 ir 5-6 dalyse nurodyto taikymo ribojimai ir saulės bei vėjo elektrinių statybą ribojantys/draudžiantys kriterijai nėra numatyti įstatymuose ar kituose teisės aktuose, kas pažeidžia teisės viršenybės, teisės apibrėžtumo ir aiškumo principus bei prieštarauja LVAT Nutarties ir Komisijos sprendimo išaiškinimams.

Paaiškina, kad Jonavos rajono savivaldybės teritorijų planavimo dokumentai yra priimti 2013 ir 2017 metais, t. y., jie priimti dar tuo metu, kai galiojo ankstesnis ir šiuo metu nebegaliojantis reikalavimas atsinaujinančių energetikos išteklių statybą numatyti savivaldybės lygmens Bendrajame plane ar inžinerinės infrastruktūros vystymo planuose. Šiuo metu galioja „Proveržio paketu“ įsigaliojęs liberalesnis reguliavimas, numatantis išimtį (AIEĮ 49 str. 3 d., 5-6 d.), kad įstatyme nurodytų atsinaujinančių išteklių energetikos objektų neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose ir ši taisyklė nėra ribojama jokiais papildomais įstatyminiais kriterijais. Šiuo atveju būtina atsižvelgti ne tik į aplinkybę, kad šie Atsakovės teritorijų planavimo dokumentai yra galiojantys, bet ir į šiuo metu galiojantį teisinį reguliavimą, tai, kad šiuo metu teisės normos tiesiogiai reglamentuoja, kad saulės ir vėjo jėgainės neprivalo būti numatytos teritorijų planavimo dokumentuose. Anot Pareiškėjos, šiuo atveju esminis kriterijus sprendžiant dėl statybos galimumo yra ir turi būti ne tai, ar Žemės sklypai numatyti Atsakovės teritorijų planavimo dokumentuose atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statybai, bet tai, ar šių energetikos objektų statyba Žemės sklypuose nėra imperatyviai draudžiama pagal Statybos, Aplinkos apsaugos, Specialiųjų žemės naudojimo ir kitus įstatymus, o tokių draudimų/ribojimų Žemės sklypų atžvilgiu nenustatyta nei LVAT Nutartimi išnagrinėtoje administracinėje byloje, nei Komisijos sprendimu išnagrinėtoje administracinėje byloje, nei Skundžiamame rašte.

Pažymi, kad Atsakovė Skundžiamame rašte (kaip ir pirmojo LVAT Nutartimi panaikinto atsisakymo atveju ir antrojo Komisijos sprendimu panaikinto atsisakymo atveju), pažeidžia AIEĮ 49 straipsnio 3 ir 5-6 dalis, nepagrįstai sukurdamas perteklinius ir teisės normų nenumatytus ribojimus dėl galimumo statyti konkrečios galios atsinaujinančių išteklių energetikos objektus tik tose teritorijose, kurios konkrečiai numatytos teritorijų planavimo dokumentuose šių objektų statybai, nors teisės aktai apskritai nebenumato reikalavimo nustatyti atsinaujinančių išteklių energetikos objektus teritorijų planavimo dokumentuose. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad vienas esminių Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtinto teisinės valstybės principo elementų yra teisinis tikrumas ir teisinis aiškumas. Atsakovo priimtas Skundžiamas raštas neturi teisinio pagrindimo ir iš esmės yra neteisingas bei prieštaraujantis teisinio apibrėžtumo ir įstatymo viršenybės principams.

Pareiškėjos teigimu, šiuo metu, net po LVAT Nutarties ir Komisijos sprendimo priėmimo, dėl Atsakovės Skundžiamo rašto, susiklostė beprecedentė situacija, kad (i) galiojant įstatyminėms teisės normoms, tiesiogiai numatančioms, kad atsinaujinančių išteklių energetikos objektų

neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose, (ii) Pareiškėjai atlikus reikalingas procedūras pagal Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymą ir gavus kitų institucijų projekto vystymui reikalingus pritarimus/prisijungimus, (iii) nesant jokių kitų įstatyminių draudimų, draudžiančių šių objektų statybą Žemės sklypuose, Pareiškėjai nepagrįstai užkertamas kelias vystyti jo valdomuose privačiuose (ne valstybiniuose) Žemės sklypuose Projektą.

Paaiškina, kad Atsakovė Skundžiamame rašte nenurodė jokių teisės aktų numatytų imperatyvių draudimų, kurie draustų Pareiškėjos valdomuose Žemės sklypuose statyti iki 150 MW galios saulės ir iki 80 MW vėjo elektrines. Tokių draudimų nenustatė ir LVAT Nutartyje. LVAT panaikindamas ankstesnį Atsakovės atsisakymą Nutarties 48 punkte konstatavo, kad: *„Taip pat atsakovo teiginys, kad visa gretima teritorija Bendrajame plane yra priskirta žemės ūkio teritorijų zonai, o vienas iš nagrinėjamų Žemės sklypų patenka į miškų ir miškingų teritorijų zoną, nėra pagrįstas konkrečiais argumentais dėl statybos negalimumo remiantis teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, įstatymais, saugomų teritorijų nuostatais.“*. Taigi, Pareiškėjos valdomi Žemės sklypai, kuriuose Pareiškėja planuoja statyti saulės ir vėjo jėgaines, nepatenka į teritorijas (vietoves), kuriose teisės aktais būtų draudžiama (ribojama) iki 150 MW galios saulės ir iki 80 MW vėjo elektrinių kaip atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statyba.

Pažymi, kad Atsakovė, Skundžiamu raštu atsisakė trečią kartą išduoti patvirtinimą dėl saulės ir vėjo jėgainių statybos Žemės sklypuose galimumo, priėmė iš esmės nemotyvuotą ir nepagrįstą Pareiškėjai itin neigiamas teises pasekmes sukeliantį (užkertantį kelią Projekto vystymui) individualų administracinį aktą, kas iš esmės prieštarauja Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje įtvirtintiems įstatymo viršenybės, proporcingumo principams bei Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 5 punkto reikalavimams, viešojo administravimo subjektui priimti motyvuotą ir teisės normomis pagrįstą sprendimą. Pareiškėjos teigimu, vien šis faktas sudaro pagrindą panaikinti Skundžiamą raštą (ABTĮ 91 str. 1 d. 1 p.) ir patvirtina, kad Atsakovė, nepagrįstai Skundžiamu raštu atsisakydama išduoti Pareiškėjai patvirtinimą dėl saulės ir vėjo jėgainių statybos Žemės sklypuose galimumo, nepagrįstai rėmėsi AIEĮ 49 straipsnio 3 dalyje nurodyta išimtimi, statybos „negalimumą“ nepagrįstai siedama išimtinai su aplinkybe, kad Žemės sklypuose pagal Jonavos rajono savivaldybės patvirtintus teritorijų planavimo dokumentus nenumatyta Pareiškėjos pageidaujamos galios atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statyba.

Pareiškėjos vertinimu, numatytų atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statyba pagal AIEĮ 49 straipsnio 3 dalyje nurodytą išimtį negalima tais atvejais, kai tokių objektų statyba pažeistų saugomų teritorijų nuostatas, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo (toliau – SŽNSĮ), Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (toliau – PAVĮ), Lietuvos kariuomenės vado 2016-02-15. Nr. V-217 įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos teritorijų, kuriose gali būti ribojami vėjo elektrinių (aukštų statinių) projektavimo ir statybos darbai, žemėlapio patvirtinimo“ ar kitų teisės aktų reikalavimus dėl tokių objektų statybos ar eksploatavimo galimumo iš esmės (pvz., pagal SŽNSĮ 16 straipsnį statyba negalima/ribojama aerodromų apsaugos zonose, pagal SŽNSĮ 134 straipsnį – krašto apsaugos teritorijose, pagal SŽNSĮ 67 straipsnį – kultūriniuose draustiniuose, su nacionalinio saugumo užtikrinimu susijusiose teritorijose, pagal SŽNSĮ 60-61 straipsnius – gamtos paveldo, saugomų objektų teritorijose, SŽNSĮ 22 ir 25 straipsnius – geležinkelio kelių, elektros tinklų apsaugos zonose ir pan.). AIEĮ 49 straipsnio 3 dalyje nurodyta išimtis nėra ir negali būti aiškinama/tapatinama su būtinumu numatyti energetikos objektų statybą savivaldybės ar rajono teritorijų planavimo dokumentuose, nes tai prieštarautų AIEĮ 49 straipsnio 3 ir 5-6 dalims, TPĮ 20 straipsnio 4 daliai. Pareiškėjos planuojamų statyti saulės šviesos ir vėjo jėgainių statyba Žemės sklypuose neprieštarauja ir nepažeidžia jokių saugomų teritorijų apsaugos, SŽNSĮ, TPĮ, AAĮ, PAVĮ reikalavimų ar kitų teisės aktų dėl atitinkamų objektų projektavimo/statybos ir/ar eksploatavimo. Tokių teisės aktų pažeidimų Skundžiamame rašte nenurodė nei Atsakovas, nei LVAT Nutartyje, nei Komisija sprendime.

Pareiškėja pažymi, kad pakartotinai su šiuo skundu teikia rašytinius įrodymus, kurie patvirtina, kad Lietuvos kariuomenė ir kitos procese dalyvavusios institucijos nepateikė prieštaravimų dėl planuojamų saulės ir vėjo jėgainių statybos Žemės sklypuose, o Atsakovė yra vienintelė tam nepagrįstai nepritarusi institucija, kurios nepagrįstas ir nemotyvuotas Skundžiamas raštas iš esmės užkerta kelią Pareiškėjos tolimesniam saulės ir vėjo jėgainių projekto įgyvendinimui.

Paaikškina, jei Žemės sklypuose pagal teisės aktų reikalavimus būtų draudžiama/ribojama ir negalima saulės šviesos ir vėjo elektrinių statyba, tai atitinkamos procese dalyvaujančios institucijos tokius prieštaravimus būtų pateikusias. Tokių įrodymų Atsakovė nei LVAT Nutartimi išnagrinėtoje administracinėje byloje, nei Komisijos sprendimu išnagrinėtoje administracinėje byloje, nei su Skundžiamu raštu nepateikė.

Prašo atsižvelgti į faktus, kad Pareiškėja jau yra įgyvendinus šiuos itin reikšmingus teisės aktų reikalavimus, reikalingus numatomos galios saulės šviesos ir vėjo jėgainių įrengimui, t. y.: (i) Pareiškėja 2023-04-20 gavo Lietuvos kariuomenės sutikimą Nr. KVS-346 projekto įgyvendinimui, kuriuo buvo nutarta pritarti (statiniai ar įrenginiai nurodytoje vietoje gali būti statomi, rekonstruojami ar įrengiami) 6 (šešių) vėjo elektrinių (iki 270 m (imtinai) bendro aukščio, įskaitant sparnuotę) statybai Žemės sklypuose; (ii) Pareiškėja 2023-05-22 gavo LITGRID išankstines prisijungimo sąlygas prie planuojamų įrengti elektrinių prijungimo elektros perdavimo tinklų – išduotos 42 MW leistinos generuoti galios hibridinei elektrinei – 42 MW leistina generuoti galia (50 MW įrengtoji galia) saulės elektrinei ir tokia pati galia vėjo jėgainėms; (iii) Pareiškėja, vadovaujantis Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymu, parengė Projekto poveikio aplinkai vertinimo informacijai ataskaitą, (iv) parengė „Planuojamos ūkinės veiklos – vėjo elektrinių statybos ir eksploatacijos poveikio kraštovaizdžiui vertinimo išvadą“, (v) atliko reikalingas šešėliavimo / triukšmo sklaidos modeliavimo procedūras ir inicijavo vieną sudėtingiausių ir svarbiausių projekto įgyvendinimo etapų – poveikio aplinkai vertinimą. Nurodo, kad visa projekto įgyvendinamumui ir atitikimo teisės aktų reikalavimams reikalinga informacija buvo pateikta visuomenei ir atitinkamoms institucijoms įstatymų nustatyta tvarka ir nebuvo nustatyta, kad tokia statyba Žemės sklypuose pažeistų kurių nors atsinaujinančių energetikos išteklių objektų įrengimo ar eksploataavimo įstatymų reikalavimus. Jokios kitos procese dalyvavusios institucijos ir Jonavos rajono gyventojai pastabų/prieštaravimų šiam projektui neturėjo, ginčo dėl šių faktų nėra, tačiau procedūra nebuvo užbaigta, nes Atsakovė vienintelė institucija pareiškė nepritarimą, jau trečią kartą atsisakydama išduoti reikiamą patvirtinimą, remdamasi teisinio pagrindo neturinčiais argumentais dėl negalimumo Žemės sklypuose statyti saulės šviesos ir vėjo jėgaines dėl to, kad tai nenumatyta Jonavos rajono tarybos patvirtintuose Jonavos rajono teritorijų planavimo dokumentuose – nors šiuos argumentus kaip nepagrįstus atmetė LVAT Nutartyje ir Komisija sprendime.

Kadangi, Pareiškėjos vertinimu, Žemės sklypai nepatenka į vietoves/teritorijas, kuriose būtų draudžiama/ribojama atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statyba, iki 150 MW galios saulės ir iki 80 MW vėjo elektrinių kaip atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statyba/eksploatacija Žemės sklypuose nepažeidžia jokių aplinkos apsaugos, nacionalinio saugumo ar kitų teisės aktų draudimų – tokių pažeidimų nenustatė/nenurodė nei Atsakovė, nei LVAT ar Komisija, todėl Pareiškėjos pageidaujamos galios saulės ir vėjo jėgainių statyba Žemės sklypuose yra galima, o jų statybą nepagrįstai ribojantis Skundžiamas raštas naikintinas.

Pareiškėjos teigimu, atsižvelgiant į tai, kad jau yra panaikinti du nepagrįsti Atsakovės atsisakymai dėl to paties Pareiškėjos prašymo, tačiau Atsakovė trečią kartą nepagrįstai iš esmės tų pačių argumentų pagrindu, kuriuos LVAT ir Komisija pripažino nepagrįstais, Skundžiamu raštu pakartotinai atsisakė išduoti Pareiškėjai prašomą patvirtinimą. Tokie Atsakovės veiksmai vertintini kaip neleistinas ir netoleruotinas biurokratizmas, kaip jis apibrėžtas Seimo kontrolierių įstatymo 2 straipsnio 1 dalyje ir teisinis nihilizmas, kadangi Atsakovė akivaizdžiai neigia teisės viršenybės principą, kuria nepagrįstus/perteklinius ribojimus Pareiškėjai, nevykdo prejudicinę galią turinčių procesinių teismo/komisijos sprendimų ir tokiu būdu daro žalą Pareiškėjai ir apskritai atsinaujinančių išteklių energetikos sektoriui, kuris turi viešojo intereso pobūdį.

Pareiškėja pažymi, kad EEĮ 22 straipsnio 9 dalies 13 punkte numatyta, kad turi būti pateiktas „savivaldybės, kurioje numatoma statyti ar įrengti elektrinę, administracijos patvirtinimas, kad planuojamos plėtoti elektrinės įrengimas ar statyba yra galimi.“ Aprašo 47.3 papunktyje numatyta, kad reikia pateikti „Elektros energetikos įstatyme nustatyta tvarka išduotą savivaldybės, kurioje numatoma statyti ar įrengti elektrinę arba hibridinę elektrinę, nustatytos formos administracijos patvirtinimas, kad planuojamos plėtoti elektrinės arba hibridinės elektrinės įrengimas ar statyba yra galimi“.

Pažymi, kad dėl neteisėtų, biurokratinių ir teisę pažeidžiančių Atsakovės veiksmų Pareiškėja trečią kartą yra priversta instancine tvarka ginti savo pažeistas teises, siekiant realaus Pareiškėjos teisių įgyvendinimo ir siekiant užkirsti kelią Savivaldybės biurokratiniais veiksmais, prašo Komisijos įpareigoti Savivaldybę išduoti Pareiškėjai EEĮ 22 straipsnio 9 dalies 13 punkte numatytą patvirtinimą, kad iki 150 MW galios saulės ir iki 80 MW vėjo elektrinių įrengimas ar statyba Žemės sklypuose yra galima.

Nurodo, kad Skundžiamas raštas pažeidžia Pareiškėjos teises ir teisėtus lūkesčius. Pareiškėja savo teisių ir teisėtų lūkesčių pažeidimą sieja su pagrįstu ir teisėtu lūkesčiu, kad po „Proveržio paketo“ įsigaliojimo institucijos netaikys perteklinių, įstatymams prieštaraujančių reikalavimų, stabdančių Pareiškėjos projekto įgyvendinimą ir Pareiškėja galės įgyvendinti galiojančiais įstatymais suteikiamas teises dėl atsinaujinančių energetikos išteklių objektų plėtojimo. Teigia, kad Atsakovė Skundžiamu raštu nepagrįstai pažeidžia Pareiškėjos teises ir teisėtus lūkesčius įgyvendinti plėtojamą projektą.

Toliau Pareiškėja cituoja Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo išaiškinimus dėl teisėtų lūkesčių apsaugos principo ir paaiškina, kad Žemės sklypai nuosavybėn buvo įgyti (2023-02-06) ir Pareiškėja saulės šviesos ir vėjo jėgainių vystymo projekto įgyvendinimo veiksmus/procedūras pradėjo įgyvendinti po „Proveržio paketo“ įsigaliojimo (2022-07-08), t. y. po to, kai įsigaliojo AIEĮ, TPI ir kitų „Proveržio paketo“ įstatymų pakeitimai, kuriais, siekiant paskatinti atsinaujinančios energetikos plėtotę Lietuvoje, atsisakyta perteklinio įstatyminio reikalavimo numatyti teritorijų planavimo dokumentuose saulės šviesos ir vėjo jėgainių statybą ir AIEĮ 49 straipsnio 5-6 dalyse buvo aiškiai numatyta, kad AIEĮ 49 straipsnio 3 dalies 1-3 punktuose numatytų elektrinių statyba neprivalo būti numatyta teritorijų planavimo dokumentuose. „Proveržio paketu“ įsigalioję AIEĮ, TPI ir kitų įstatymų pakeitimai turi būti taikomi tų atsinaujinančių išteklių energetikos projektų ir jų pagrindu susiklostančių teisinių santykių atžvilgiu, kurie pradėti įgyvendinti po „Proveržio paketo“ įsigaliojimo. Todėl Pareiškėja turi pagrįstą lūkestį, kad po „Proveržio paketo“ įsigaliojimo jo Žemės sklypuose pradėto vystyti atsinaujinančių išteklių energetikos projekto atžvilgiu nebus taikomi nebegaliojantys ir „Proveržio paketu“ panaikinti ribojimai numatyti šių objektų statybą teritorijų planavimo dokumentuose. Pareiškėjos argumentus patvirtina aktuali Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo praktika – 2023-11-07 nutarimas Nr. KT91-N11/2023.

Pažymi, kad pagal TPI 3 straipsnyje numatytus teritorijų planavimo tikslus, planuojant teritorijas turi būti siekiama sudaryti sąlygas privačioms investicijoms, kuriančioms socialinę ir ekonominę gerovę, skatinančioms alternatyvių energijos šaltinių ir technologijų plėtrą; derinti fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių, savivaldybių ir valstybės interesus dėl teritorijos naudojimo ir veiklos plėtojimo teritorijoje sąlygų; sudaryti sąlygas darniai valstybės teritorijos raidai, nuosekliai erdvinės ir funkcinės integracijos politikai įgyvendinti, teritorijų sanglaudai, kompleksškai spręsti socialinius, ekonominius, ekologinius ir su klimato kaitos padariniais susijusius uždavinius. „Proveržio paketo“ Aiškinamajame rašte yra paaiškinta, kad įstatymų pakeitimais siekiama padidinti atsinaujinančių išteklių energetikos gamybą ir paskatinti atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtrą, o AIEĮ 1 straipsnyje yra numatyta, kad šiuo įstatymu nustatoma bendroji skatinimo vartoti atsinaujinančių išteklių energiją Lietuvos Respublikoje sistema ir siekiama, kad 2030 metais energijos gamybos iš atsinaujinančių išteklių energijos dalis, palyginti su šalies bendruoju galutiniu energijos suvartojimu, sudarytų ne mažiau kaip 50 procentų ir kad ši dalis toliau būtų didinama, tam panaudojant naujausias ir veiksmingiausias atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo technologijas ir skatinant energijos vartojimo efektyvumą. Atsinaujinančių išteklių (žalioji) energetika yra Lietuvos Respublikos energetikos ir energetinės nepriklausomybės ir energetikos saugumo dalis. Todėl vertinti Skundžiamą raštą būtina taip pat ir TPI ir AIEĮ keliamų valstybės keliamų energetikos saugumo tikslų bei uždavinių kontekste.

Pareiškėjos nuomone, Skundžiamas raštas kuria ydingą praktiką, turinčią neigiamos įtakos atsinaujinančių išteklių energetikos objektų plėtrai Lietuvoje bei strateginių viešųjų Lietuvos interesų įgyvendinimui, t. y. (i) vadovaujantis nebegaliojančiais ir „Proveržio paketu“ panaikintais pertekliniais teritorijų planavimo reikalavimais, (ii) kuriant teisės normų nenumatytus ribojimus atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statybai, yra pažeidžiami minėti TPI ir AIEĮ tikslai bei galimybės juos įgyvendinti, o tai taip pat neabejotinai mažina privačių investicijų pritraukimą

žaliosios energetikos projektų vystymui bei apskritai kelia klausimą, kas atlygins prarastas investicijas (atlygins žalą) privatiems asmenims, kuriems dėl nepagrįsto ir netinkamo valstybės viešojo administravimo subjektų įstatymų aiškinimo ir taikymo yra užkertama galimybė pasinaudoti teisėmis vystyti atsinaujinančių išteklių energetiką. Žalos atlyginimo klausimas tampa itin aktualus, kai net po LVAT Nutarties priėmimo Atsakovė antrą kartą atsisako išduoti Pareiškėjai prašomą patvirtinimą.

Pažymi, kad Pareiškėjos numatoma vykdyti veikla – elektros energijos gamyba naudojant atsinaujinančius energijos išteklius pagal EEĮ 74 straipsnio nuostatas yra viešuosius interesus atitinkanti paslauga. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2023-11-07 nutarime Nr. KT91-N11/2023 pasisakė, kad *„Elektros energijos gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių plėtra, užtikrinant įvairių atsinaujinančių energijos išteklių šaltinių naudojimą, padeda sumažinti iškastinio kuro (neatsinaujinančių gamtos išteklių) naudojimą ir šio naudojimo suponuojamą aplinkos taršą ir taip prisideda prie vieno iš Konstitucijos 54 straipsnio kylančių valstybės veiklos tikslų – rūpinimosi aplinkos apsauga – įgyvendinimo, taip pat didina valstybės energetinį nepriklausomumą (mažina priklausomybę nuo energijos importo), taigi padeda užtikrinti viešąjį interesą.“*

Pabrėžia, kad viešojoje teisėje taikomi įstatymo viršenybės ir teisinio apibrėžtumo principai lemia tai, kad visi viešojo administravimo subjektai (šiuo atveju – Atsakovė) turi tik tokius įgaliojimus, kurie jiems suteikti konkrečiomis teisės aktų normomis ir svarbu, kad institucijos, vykdydamos įstatymais joms priskirtą veiklą, veiktų tik taip, kaip numato teisės aktai. Asmenys (šiuo atveju – Pareiškėja), atlikdami atitinkamus veiksmus ir siekdami tam tikrų veiksmų įgyvendinimo, viliasi, kad įgaliotos valdžios institucijos veiks įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka, kad tinkamai bus vykdomos teisės aktuose numatytos procedūros. Pareiškėjos vertinimu, Skundžiamu raštu Atsakovė ne tik nesilaikė įstatymo viršenybės ir teisinio apibrėžtumo principų (nes nepaisė „Proveržio paketo“ reikalavimų ir rėmėsi anksčiau aktualia buvusia teritorijų planavimo dokumentacija), bet ir pažeidė teisėtumo principą bei prejudicinę galią turinčią LVAT Nutartį, pagal kurią reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus.

Atsižvelgiant į išdėstytą, prašo Skundžiamą raštą naikinti, o Atsakovė įpareigoti atlikti veiksmus – EEĮ 22 straipsnio 9 dalies 13 punkto, Aprašo 47.3 papunkčio pagrindu išduoti Pareiškėjai nustatytos formos sutikimą/patvirtinimą, kad Pareiškėjos planuojamų objektų – iki 150 MW galios saulės ir iki 80 MW vėjo elektrinių įrengimas ar statyba Žemės sklypuose, yra galima.

Atsakovė Jonavos rajono savivaldybės administracija prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Atsakovė atsiliepime nurodo, kad su Pareiškėjos skundu nesutinka dėl toliau nurodytų priežasčių: *„1. Konkretūs Jonavos rajono bendrojo plano keitimo, patvirtinto Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2017-12-21 sprendimu Nr. ITS-295 (toliau – ir Bendrasis planas), sprendiniai ribojantys didesnių nei 30 KW galios vėjo jėgainių ir saulės elektrinių statybą; 2. 2017-12-21 Jonavos rajono savivaldybės tarybos sprendimas Nr. ITS-295 yra galiojantis ir nenuginčytas teisės aktas, kuriuo privalo vadovautis Jonavos rajono savivaldybė; 3. Jonavos rajono savivaldybės mero 2026-04-03 raštas Nr. 6B-36-1458 yra teisėtas ir pagrįstas, priimtas vadovaujantis galiojančiais teisės aktais.“*

Nurodo, kad 2023-03-13 UAB (duomenys neskelbtini) kreipėsi į Jonavos rajono savivaldybės administraciją, prašydamas patvirtinti, kad Bendrovės planuojamų objektų – iki 150 MW galios saulės ir iki 80 MW vėjo elektrinių įrengimas ar statyba pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus yra galima. 2023-03-14 Jonavos rajono savivaldybės administracija raštu Nr. 6B-14-1164 pateikė atsakymą, jog negali pateikti patvirtinimo, kad nurodytos galios ir tipo elektrinės įrengimas ar statyba pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus yra galima, nes tai prieštarautų patvirtinto ir galiojančio Bendrojo plano sprendiniams, neatitiktų rašte minimų įstatymų ir teisės aktų nuostatų. Minėtu raštu Atsakovė informavo, jog vadovaujantis EEĮ 22 straipsnio 9 dalies 13 punktu, Bendrojo plano ir Bendrajame plane integruotu Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2013-10-31 sprendimu Nr. ITS-322 patvirtintu Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo

plėtos Jonavos rajono savivaldybės teritorijoje specialiuoju planu (toliau – ir Specialusis planas) – Žemės sklypuose, nėra galimybės projektuoti ir pastatyti iki 150 MW bendros galios saulės elektrinės ir iki 80 MW bendros galios vėjo jėgainės. Rašte akcentavo, jog Bendrojo plano sprendiniuose, Jonavos raj., (duomenys neskelbtini), teritorijos dalyje nenumatyta plėtoti atsinaujinančių energijos išteklių naudojančias vėjo jėgaines ar saulės elektrines. Pažymėjo, kad atsinaujinančių energijos išteklių teritorijos, kuriose suplanuota saulės elektrinių ir vėjo jėgainių statyba iki 6 MW ir virš 6 MW galingumo, aiškiai nurodytos ir sureglamentuotos Bendrajame plane susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros brėžinyje. Šiuo atveju, nagrinėjamuose Žemės sklypuose būtų galimybė statyti tik iki 30 KW galios saulės ar vėjo elektrines. Rašte atkreipė dėmesį AIEĮ 49 straipsnio 3 dalyje aiškiai nurodyta, kad neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose (išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, įstatymais, saugomų teritorijų nuostatais atitinkama statyba negalima), gavus žemės sklypo savininko sutikimą, nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir naudojimo būdo, galima statyti saulės šviesos energijos elektrines žemės ūkio paskirties žemės sklypuose. Patikslino, kad vadovaujantis minėto įstatymo nuostatomis, privaloma vadovautis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, t. y. Bendroju planu, kuris yra galiojantis teritorijų planavimo dokumentas ir kuriame nurodyta, kad nagrinėjamuose Žemės sklypuose pageidaujamos galios saulės elektrinės statyba nėra galima ir nesuplanuota. Norint statyti iki 150 MW bendros galios saulės elektrines ir iki 80 MW bendros galios vėjo jėgaines, tokią galimybę yra virš 6MW galingumo atsinaujinančių energijos išteklių teritorijose, kurios nurodytos Bendrajame plane.

Pažymi, kad 2023-06-30 UAB (duomenys neskelbtini) dar kartą kreipėsi į Jonavos rajono savivaldybės administraciją, prašydama patvirtinti, kad Bendrovės planuojamų objektų – iki 150 MW galios saulės ir iki 80 MW vėjo elektrinių įrengimas ar statyba pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus yra galima. Jonavos rajono savivaldybės administracija 2023-07-17 raštu Nr. 6B-14-3348 pakartotinai pateikė Pareiškėjai atsakymą, kuriame išdėstė analogiškus motyvus kaip ir 2023-03-14 rašte Nr. 6B-14-1164. Pareiškėja nesutikdama su Jonavos rajono savivaldybės administracijos 2023-07-17 priimtu sprendimu Nr. 6B-14-3348 iniciavo teisminį procesą. Lietuvos Vyriausiasis Administracinis teismas 2025-11-19 priėmė nutartį administracinėje byloje Nr. (duomenys neskelbtini), kuria įpareigojo Atsakovę iš naujo išnagrinėti Pareiškėjos prašymą. LVAT minėtoje nutartyje pažymėjo, kad AIEĮ 49 straipsnio 3,5 ir 6 dalyse minima nuostata (teritorijos, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, įstatymais, saugomų teritorijų nuostatais atitinkama statyba negalima) negali būti aiškinama taip, kad pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus šiame straipsnyje nustatytą atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių energijos gamybos įrenginių statyba nėra numatyta. Ši nuostata turėtų būti suprantama taip, kad statyba yra negalima tais atvejais, kai konkrečioje teritorijoje galioja draudimai, ribojimai nustatyti teritorijų planavimo dokumentų sprendiniuose, įstatymuose, saugomų teritorijų nuostatuose. Anot Atsakovės, LVAT išaiškino, jog jeigu teritorijų planavimo dokumentų sprendiniuose yra nustatyti ribojimai, tada statyba yra negalima.

Nurodo, kad Jonavos rajono savivaldybės administracija 2025-12-03 raštu Nr. 6B-36-6240 pateikė atsakymą Pareiškėjai, kuriame nurodė, kad atsižvelgdama į Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2025-11-19 nutartį pakartotinai išnagrinėjo prašymą ir teikia atsakymą, kuriame pažymima, kad vadovaujantis Bendroju planu ir Specialiuoju planu, nurodytuose Žemės sklypuose draudžiama projektuoti ir pastatyti iki 150 MW bendros galios saulės elektrinę ir iki 80 MW bendros galios vėjo jėgaines. Paaiškino, kad minėto Bendrojo plano sprendiniuose, šioje (duomenys neskelbtini) Jonavos r. teritorijos dalyje nenumatyta plėtoti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias vėjo jėgaines ar saulės elektrines, nes nagrinėjami Žemės sklypai patenka į teritoriją, kurioje Bendrojo plano nustatytais reglamentais ribojama didesnių nei 30 KW galios vėjo jėgainių ir saulės elektrinių statyba, t. y. šie Žemės sklypai patenka Bendrojo plano grafiškai reglamentuotuose sprendiniuose į teritorijas, kuriose draudžiama planuoti saulės elektrines ir vėjo jėgaines, kurių galia didesnė nei 30 KW. Teritorijos nuo 30 KW iki 6 MW ir virš 6 MW galingumo saulės elektrinėms ir vėjo jėgainėms, konkretizuotai nurodytos ir sureglamentuotos Bendrajame plane susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros brėžinyje. Taip pat nurodė, kad Atsinaujinančių energijos išteklių teritorijos, kuriose suplanuota saulės elektrinių ir vėjo jėgainių statyba iki 6 MW ir

virš 6 MW galingumo, nurodytos ir sureglamentuotos Bendrajame plane susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros brėžinyje; kad šiuo atveju, nagrinėjamuose Žemės sklypuose būtų galimybė statyti tik iki 30 KW galios saulės ar vėjo elektrines.

Pažymi, kad Pareiškėja skundė 2025-12-03 Jonavos rajono savivaldybės administracijos raštą Komisijai. 2026-02-10 Komisijos sprendimu Nr. 21RE1-63 Pareiškėjos skundas tenkintas, Jonavos rajono savivaldybės administracijos raštas Nr. 6B-36-6240 panaikintas. Komisijos 2026-02-10 sprendimas yra įsiteisėjęs.

Paaiškina, kad Jonavos rajono savivaldybės meras 2026-04-03 raštu Nr. 6B-36-1458 pateikė atsakymą Pareiškėjai, kuriame nurodė, kad vadovaujantis EEĮ 22 straipsnio, 9 dalies, 13 punktu, numatant statyti ar įrengti elektrinę, reikalingas savivaldybės mero patvirtinimas; kad vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, teritorijų planavimą reglamentuojančiais teisės aktais, elektrinės įrengimas ar statyba yra galima, atsižvelgdamas į Komisijos 2026-02-10 sprendimą Nr. 21RE1-63 išnagrinėjo 2023-07-03 pateiktą prašymą, kuriame informavo, kad vadovaujantis Jonavos rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniais, patvirtintais Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2017-12-21 sprendimu Nr. 1TS-295 ir Bendrajame plane integruotu Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2013-10-31 sprendimu Nr. 1TS-322 patvirtintu Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtros Jonavos rajono savivaldybės teritorijoje specialiuoju planu, Žemės sklypuose draudžiama projektuoti ir pastatyti iki 150 MW bendros galios saulės elektrinę ir iki 80 MW bendros galios vėjo jėgaines.

Pakartoja, kad Bendrojo plano sprendiniuose, šioje (duomenys neskelbtini) Jonavos r. sav., teritorijos dalyje nenumatyta plėtoti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias vėjo jėgaines ar saulės elektrines, nes nagrinėjami Žemės sklypai patenka į teritoriją, kurioje Bendrojo plano nustatytais reglamentais ribojama didesnių nei 30 KW galios vėjo jėgainių ir saulės elektrinių statyba, t. y. šie Žemės sklypai patenka Bendrojo plano grafiškai reglamentuotuose sprendiniuose į teritorijas, kuriose draudžiama planuoti saulės elektrines ir vėjo jėgaines, kurių galia didesnė nei 30 KW. Teritorijos nuo 30 KW iki 6 MW ir virš 6 MW galingumo saulės elektrinėms ir vėjo jėgainėms, konkretizuotai nurodytos ir sureglamentuotos Bendrajame plane susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros brėžinyje. Atsinaujinančių energijos išteklių teritorijos, kuriose suplanuota saulės elektrinių ir vėjo jėgainių statyba iki 6 MW ir virš 6 MW galingumo, nurodytos ir sureglamentuotos Bendrajame plane susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros brėžinyje. Nagrinėjamuose Žemės sklypuose būtų galimybė statyti tik iki 30 KW galios saulės ar vėjo elektrines.

Nurodo, kad 2022-07-08 įsigaliojo AIEĮ pakeitimas, numatantis neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose (išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, įstatymais, saugomų teritorijų nuostatais atitinkama statyba negalima), gavus žemės sklypo savininko sutikimą, nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir naudojimo būdo, statyti saulės šviesos energijos elektrines, vėjo elektrines, 1 MW ir mažesnės įrengtosios galios biudujų elektrines arba biudujų gamybos įrenginius bei hibridines elektrines, taip pat šių energetikos objektų neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose (49 straipsnio 3 bei 5 dalis). Taip pat numatyta, kad urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose (išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, kitais teisės aktais, atitinkama statyba negalima) saulės šviesos energijos elektrinės statomos pagal nustatytą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir būdą, šių energetikos objektų neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose (49 straipsnio 6 dalis).

TPĮ 20 straipsnio 4 dalies pakeitimai, įsigalioję 2022-07-08, numato išimtis susijusias su aukščiau minėtais AIEĮ pakeitimais „30 m aukščio ir aukštesnių ypatingųjų inžinerinių statinių, atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statyba turi būti numatyta teritorijų planavimo dokumentuose, išskyrus Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme numatytus atvejus“. TPĮ 20 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad 30 m aukščio ir aukštesnių ypatingųjų inžinerinių statinių, atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statyba turi būti numatyta teritorijų planavimo dokumentuose, išskyrus AIEĮ numatytus atvejus.

Pažymi, jog siekiant visose šalies savivaldybėse užtikrinti vieningą praktiką įgyvendinant itin svarbias AIEĮ bei kitų įstatymų nuostatas, susijusias su atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statyba Valstybinė teritorijų planavimo ir statybos inspekcija prie Aplinkos ministerijos

inicijavo diskusijas su valstybės politiką teritorijų planavimo ir statybos srityje formuojančia Aplinkos ministerija. Aplinkos ministerija 2022-12-05 raštu Nr. D8(E)-6281 pateikė nuomonę, jog TPĮ 20 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad 30 m aukščio ir aukštesnių ypatingųjų inžinerinių statinių, atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statyba turi būti numatyta teritorijų planavimo dokumentuose, išskyrus AIEĮ numatytus atvejus. AIEĮ 49 straipsnyje įtvirtinta specialioji norma, leidžianti neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose saulės šviesos energijos elektrinių, vėjo elektrinių, 1 MW ir mažesnės įrengtosios galios biudujų elektrinių statybos nenumatyti teritorijų planavimo dokumentuose. <...> AIEĮ 49 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta, kad minėta galimybė statyti netaikoma, jeigu, vadovaujantis teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, įstatymais, saugomų teritorijų nuostatais minėtose teritorijose atitinkama statyba negalima. Atsakovės manymu, konkrečiu atveju vertinant atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statybos galimybes, būtina nustatyti, ar atitinkamo savivaldybės lygmens teritorijų planavimo dokumento sprendiniuose numatytos teritorijos, kuriose šių objektų statyba negalima (arba ar, išnagrinėjus atsinaujinančių išteklių energetikos objektų plėtros galimybes visoje savivaldybės teritorijoje ir nustčius, kuriose teritorijose šių objektų statyba negalima, numatytos konkrečios teritorijos šių objektų statybai).

Pažymi, kad Lietuvos Vyriausiasis Administracinis teismas 2025-11-19 nutartyje administracinėje byloje Nr. (duomenys neskelbtini), pateikė išaiškinimą, kad Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 49 straipsnio 3,5 ir 6 dalyse minima nuostata (teritorijos, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, įstatymais, saugomų teritorijų nuostatais atitinkama statyba negalima) negali būti aiškinama taip, kad pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus šiame straipsnyje nustatytų atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių energijos gamybos įrenginių statyba nėra numatyta. Atsakovės nuomone, ši nuostata turėtų būti suprantama taip, kad statyba yra negalima tais atvejais, kai konkrečioje teritorijoje galioja draudimai, ribojimai nustatyti teritorijų planavimo dokumentų sprendiniuose, įstatymuose, saugomų teritorijų nuostatuose. Teigia, kad Bendrojo plano sprendiniuose, šioje (duomenys neskelbtini), Jonavos r. teritorijos dalyje nenumatyta plėtoti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias vėjo jėgaines ar saulės elektrines, nes nagrinėjami Žemės sklypai patenka į teritoriją, kurioje Bendrojo plano nustatytais reglamentais ribojama didesnių nei 30 KW galios vėjo jėgainių ir saulės elektrinių statyba, t. y. šie Žemės sklypai patenka Bendrojo plano grafiškai reglamentuotuose sprendiniuose į teritorijas, kuriose draudžiama planuoti saulės elektrines ir vėjo jėgaines, kurių galia didesnė nei 30 KW. Atsakovės vertinimu, šiuo atveju turi būti vertintini konkretūs teritorijų planavimo dokumento sprendiniai (Jonavos rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo, patvirtinto Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2017-12-21 sprendimu Nr. 1TS-295 sprendiniai) konkretaus objekto teritorijoje (žemės sklypuose, Jonavos raj., (duomenys neskelbtini), kurių unikalūs Nr. (duomenys neskelbtini), Nr. (duomenys neskelbtini), unikalūs Nr. (duomenys neskelbtini), unikalūs Nr. (duomenys neskelbtini)).

Nurodo, kad Atsakovė yra parengus Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtros Jonavos rajono savivaldybės teritorijoje specialųjį planą, kuris 2013-10-13 buvo patvirtintas Jonavos rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1TS-322. Specialusis planas buvo integruotas į aukščiau minėtą patvirtintą Bendrąjį planą ir šiai dienai galioja, kaip Bendrojo plano sudedamoji dalis. Bendrasis planas – kompleksinio teritorijų planavimo dokumentas, kuriame pagal teritorijų planavimo lygmenį ir uždavinius nustatoma planuojamos teritorijos erdvinė struktūra ir teritorijos naudojimo privalomosios nuostatos, reikalavimai arba reglamentas ir apsaugos principai (TPĮ 2 str. 1 d.). Teritorijų planavimo dokumentai – kompleksinio (bendrieji ir detalieji planai) ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentai, kuriuose grafiškai ir raštu pateikiami teritorijų naudojimo, tvarkymo, apsaugos priemonių, teritorijų vystymo reikmių ir sąlygų sprendiniai (TPĮ 2 str. 27 d.). Teritorijų planavimo dokumento sprendinys – grafiškai ir raštu išreikštas teritorijų planavimo uždavinių sprendimo rezultatas (TPĮ 2 str. 28 d.). Vadovaujantis minėtų sąvokų apibrėžtimis, teritorijų planavimo dokumentuose grafiškai ir raštu pateikiami teritorijų naudojimo, tvarkymo, apsaugos priemonių, teritorijų vystymo reikmių ir sąlygų sprendiniai. Savivaldybės lygmens bendrajame plane pagal planavimo darbų programoje suformuluotus bendrojo plano uždavinius nustatomi teritorijos naudojimo privalomieji reikalavimai (vienas jų – „inžinerinės ir socialinės infrastruktūros vystymo principai (ar jos išdėstymo reikalavimai)“ (TPĮ 15 str. 1 d. 6 p.).

Atsižvelgiant į teisinį reglamentavimą bei į sąvokų apibrėžtis akivaizdu, kad Bendrasis planas yra ne draudimų dokumentas, o kompleksinis teritorijų planavimo dokumentas, kuriame pagal teritorijų planavimo lygmenį ir uždavinius nustatoma planuojamų teritorijų erdvinė struktūra ir teritorijos naudojimo privalomosios nuostatos, reikalavimai arba reglamentas ir apsaugos principai.

Paaiškina, kas Pareiškėjos pageidaujamų planuojamų objektų – iki 150 MW galios saulės ir iki 80 MW vėjo elektrinių įrengimas ar statyba Žemės sklypuose, pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus yra negalima, nes tai prieštarautų patvirtinto ir galiojančio Bendrojo plano sprendiniams, neatitiktų minimų įstatymų ir teisės aktų nuostatų. Bendrojo plano sprendiniuose – Jonavos raj., (duomenys neskelbtini), teritorijos dalyje – ribojama didesnių nei 30 KW galios vėjo jėgainių ir saulės elektrinių statyba, t. y. šie Žemės sklypai patenka Bendrojo plano grafiškai reglamentuotuose sprendiniuose į teritorijas, kuriose draudžiama planuoti saulės elektrines ir vėjo jėgaines, kurių galia didesnė nei 30 KW.

Atsakovė akcentuoja, kad Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2017-12-21 sprendimas Nr. 1TS-295 yra galiojantis ir nenuginčytas teisės aktas, kuriuo privalo vadovautis Jonavos rajono savivaldybės administracija.

Atsakovė cituoja aktualius LR vietos savivaldos įstatymo 15 straipsnio 2 dalies 24 punktą, 69 straipsnio 2 ir 5 dalis, LR teritorijų planavimo įstatymo 14 straipsnio 5 dalį ir nurodo, kad Atsakovei įstatymo pagrindu yra suteikta kompetencija planuoti teritorijas savo veiklos ribose ir įgyvendinti Bendrojo plano sprendinius. Bendrojo plano sprendinius sudaro tekstinė ir grafinė dalys. Jonavos rajono savivaldybės bendrojo plano keitimas yra patvirtintas Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2017-12-21 sprendimu Nr. 1TS-295. Be to atsinaujinančių energijos išteklių teritorijos, kuriose suplanuota saulės elektrinių ir vėjo jėgainių statyba iki 6 MW ir virš 6MW galingumo, aiškiai nurodytos (nužymėtos) ir sureglamentuotos Bendrajame plane susisiekiimo ir inžinerinės infrastruktūros brėžinyje bei aiškinamojoje dalyje. Pažymi, kad Pareiškėjos pageidaujamų planuojamų objektų – iki 150 MW galios saulės ir iki 80 MW vėjo elektrinių įrengimas ar statyba Žemės sklypuose, pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus yra negalima, nes tai prieštarautų patvirtinto ir galiojančio Bendrojo plano sprendiniams, neatitiktų minimų įstatymų ir teisės aktų nuostatų. Paaiškina, kad Bendrojo plano sprendiniuose – Jonavos raj., (duomenys neskelbtini), teritorijos dalyje – ribojama didesnių nei 30 KW galios vėjo jėgainių ir saulės elektrinių statyba, t. y. šie Žemės sklypai patenka Bendrojo plano grafiškai reglamentuotuose sprendiniuose į teritorijas, kuriose draudžiama planuoti saulės elektrines ir vėjo jėgaines, kurių galia didesnė nei 30 KW.

Akcentuoja, kad Tarybos sprendimas, kuriuo patvirtintas Jonavos rajono Bendrasis planas yra priimtas Savivaldybės tarybos kompetencijos ribose, yra galiojantis ir nenuginčytas. Atsižvelgiant į tai ir į LR vietos savivaldos įstatymo 69 straipsnio 5 dalį, Savivaldybės taryba turi įstatyminę teisę imtis priemonių Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimui. Teigia, kad Bendrojo plano sprendiniuose aiškiai išdėstyta pozicija, reglamentai, kurie riboja vykdyti Pareiškėjos prašomą ūkinę veiklą.

Atsakovė remiasi nagrinėjamai bylai aktualiais LVAT išaiškinimais išnagrinėtose administracinėse bylose ir nurodo, kad Jonavos rajono savivaldybės mero 2026-04-03 raštas Nr. 6B-36-1458 yra teisėtas ir pagrįstas, priimtas vadovaujantis Jonavos rajono savivaldybės bendrojo plano keitimo sprendiniais, reglamentais patvirtintais Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2017-12-21 sprendimu Nr. 1TS-295, kuriais yra ribojama vykdyti Pareiškėjos prašomą ūkinę veiklą bei cituoja LVAT praktiką aiškinančią individualaus administracinio akto pagrindimą (jo turinį) dėl nustatytų ar suteiktų teisių.

Atkreipia dėmesį į EEĮ 22 straipsnio 9 dalies 13 punktą, TPĮ 14 straipsnio 5 dalį ir pabrėžia, kad Jonavos rajono savivaldybės mero 2026-04-03 rašte Nr. 6B-36-1458 yra nurodyti motyvai, kuriais remiantis Atsakovė negali pateikti patvirtinimo, kad nurodytos galios ir tipo elektrinės įrengimas ar statyba pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus yra galimas, nes tai prieštarautų patvirtinto ir galiojančio Bendrojo plano sprendiniams, neatitiktų teisės aktų nuostatų, todėl teigia, kad Jonavos rajono savivaldybės mero 2026-04-03 raštas Nr. 6B-36-1458 yra motyvuotas, teisėtas ir pagrįstas, priimtas vadovaujantis galiojančiais teisės aktais.

Komisijos posėdyje pareiškėjos atstovė palaikė skundo reikalavimus ir argumentus, teigė, kad pareiškėja patiria didelę žalą, negalėdama pradėti vykdyti planuojamos veiklos, savo privačioje nuosavybėje negali statyti numatytos galios jėgainių. Paaiškino, kad teritorijų planavimo dokumentuose nėra numatyti jokie draudimai, o ribojimai galimi tik tokie, kurie numatyti įstatymuose, kaip pavyzdžiui, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme ir kt. Teigė, kad atsinaujinančios energetikos plėtra yra viešasis interesas ir kad atsakovė ignoravo 2022 metais priimto „proveržio paketo“ nuostatas. Taip pat ignoruoja LVAT pateiktą AIEĮ 49 straipsnio 3, 5 ir 6 dalies išaiškinimą.

Atsakovės atstovė paaiškino, kad nors yra rengiamas naujas Bendrasis planas, šiuo metu galioja Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2013 m. patvirtintas Bendrasis planas ir jame integruotas Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtros Jonavos rajono savivaldybės teritorijoje specialusis planas, kuriuose numatyta, jog draudžiama pareiškėjai priklausančiuose žemės sklypuose projektuoti ir statyti iki 150 MW bendros galios saulės elektrinę ir iki 80 MW galios vėjo jėgaines.

Skundas tenkintinas, dalyje byla nutraukтина.

Byloje ginčas kilo dėl Atsakovės 2026-04-03 rašto Nr. 6B-36-1458 pagrįstumo.

Dėl ginčui spręsti aktualių faktinių aplinkybių

Bylos duomenimis nustatyta, kad Pareiškėja 2023-03-13 kreipėsi į Atsakovę prašydama patvirtinti, kad Pareiškėjos planuojamų objektų – iki 150 MW galios saulės ir iki 80 MW vėjo elektrinių įrengimas ar statyba pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus yra galima.

Atsakovė 2023-03-14 raštu Nr. 6B-14-1164 pateikė atsakymą, jog negali pateikti patvirtinimo, kad nurodytos galios ir tipo elektrinės įrengimas ar statyba pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus yra galima, nes tai prieštarautų patvirtinto ir galiojančio Bendrojo plano sprendiniams, neatitiktų rašte minimų įstatymų ir teisės aktų nuostatų; kad vadovaujantis EEĮ 22 straipsnio 9 dalies 13 punktu, Bendruoju ir Specialiuoju planais – Žemės sklypuose nėra galimybės projektuoti ir statyti iki 150 MW bendros galios saulės elektrinės ir iki 80 MW bendros galios vėjo jėgaines; kad Bendrojo plano sprendiniuose, Jonavos raj., (duomenys neskelbtini), teritorijos dalyje nenumatyta plėtoti atsinaujinančių energijos išteklių naudojančias vėjo jėgaines ar saulės elektrines; kad atsinaujinančių energijos išteklių teritorijos, kuriose suplanuota saulės elektrinių ir vėjo jėgainių statyba iki 6 MW ir virš 6 MW galingumo, nurodytos ir sureglamentuotos Bendrajame plane susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros brėžinyje; kad Žemės sklypuose būtų galimybė statyti tik iki 30 KW galios saulės ar vėjo elektrines; kad AIEĮ 49 straipsnio 3 dalyje nurodyta, kad neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose (išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, įstatymais, saugomų teritorijų nuostatais atitinkama statyba negalima), gavus žemės sklypo savininko sutikimą, nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir naudojimo būdo, galima statyti saulės šviesos energijos elektrines žemės ūkio paskirties žemės sklypuose; kad vadovaujantis AIEĮ nuostatomis, privaloma vadovautis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais; kad norint statyti iki 150 MW bendros galios saulės elektrines ir iki 80 MW bendros galios vėjo jėgaines, tokia galimybė yra virš 6MW galingumo atsinaujinančių energijos išteklių teritorijose, kurios nurodytos Bendrajame plane.

Pareiškėja 2023-06-30 dar kartą kreipėsi į Atsakovę, prašydama patvirtinti, kad Bendrovės planuojamų objektų – iki 150 MW galios saulės ir iki 80 MW vėjo elektrinių įrengimas ar statyba pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus yra galima.

Atsakovė 2023-07-17 raštu Nr. 6B-14-3348 pakartotinai pateikė Pareiškėjai atsakymą, kuriame išdėstė analogiškus motyvus kaip ir 2023-03-14 rašte Nr. 6B-14-1164.

Pareiškėja nesutikdama su Atsakovės 2023-07-17 priimtu sprendimu Nr. 6B-14-3348 iniciavo teisminį procesą. LVAT 2025-11-19 administracinėje byloje Nr. (duomenys neskelbtini) priėmė nutartį, kuria panaikino Jonavos rajono savivaldybės administracijos 2023 m. liepos 17 d. sprendimą Nr. 6B-14-3348 „Dėl pateikto prašymo“ ir įpareigojo Atsakovę iš naujo išnagrinėti Pareiškėjos prašymą.

Atsakovė, vykdydama LVAT 2025-11-19 nutartį pakartotinai išnagrinėjo Pareiškėjos prašymą ir 2025-12-03 raštu Nr. 6B-36-6240 pateikė atsakymą Pareiškėjai, kuriame nurodė, kad vadovaujantis Bendrojo plano sprendiniais ir Bendrajame plane integruotu Specialiuoju planu, nurodytuose Žemės sklypuose draudžiama projektuoti ir statyti iki 150 MW bendros galios saulės elektrinę ir iki 80 MW bendros galios vėjo jėgaines; kad Bendrojo plano sprendiniuose, šioje (duomenys neskelbtini), Jonavos r. teritorijos dalyje nenumatyta plėtoti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias vėjo jėgaines ar saulės elektrines, nes nagrinėjami Žemės sklypai patenka į teritoriją, kurioje Bendrojo plano nustatytais reglamentais ribojama didesnių nei 30 KW galios vėjo jėgainių ir saulės elektrinių statyba; kad Žemės sklypai patenka į teritorijas, kuriose draudžiama planuoti saulės elektrines ir vėjo jėgaines, kurių galia didesnė nei 30 KW; kad teritorijos nuo 30 KW iki 6 MW ir virš 6 MW galingumo saulės elektrinėms ir vėjo jėgainėms statyti nurodytos ir sureglamentuotos Bendrajame plane susisiektimo ir inžinerinės infrastruktūros brėžinyje; kad Žemės sklypuose būtų galimybė statyti tik iki 30 KW galios saulės ar vėjo elektrines.

Pareiškėja skundė 2025-12-03 Atsakovės raštą Nr. 6B-36-6240 Komisijai. 2026-02-10 sprendimu Nr. 21RE1-63, kuris įsiteisėjęs, Komisija tenkino Pareiškėjos skundą ir panaikino Atsakovės raštą Nr. 6B-36-6240.

Jonavos rajono savivaldybės meras atsižvelgdamas į Komisijos 2026-02-10 sprendimą Nr. 21RE1-63, išnagrinėjo 2023-07-03 Pareiškėjos pateiktą prašymą ir Skundžiamu raštu pateikė atsakymą Pareiškėjai, kuriame nurodė, kad vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, t. y. Bendrojo plano sprendiniais ir Specialiuoju planu, nurodytuose Žemės sklypuose draudžiama projektuoti ir statyti iki 150 MW bendros galios saulės elektrinę ir iki 80 MW bendros galios vėjo jėgaines. Rėmėsi AIEĮ 49 straipsnio 3 dalimi ir nurodė, kad vadovaujantis minėta nuostata, privaloma vadovautis galiojančių teisės aktu, t.y. Bendruoju planu, kuris yra galiojantis teritorijų planavimo dokumentas, ir kuriame nurodyta, kad nagrinėjamuose žemės sklypuose pareiškėjos pageidaujamos galios saulės ir vėjo elektrinės statyba nėra suplanuota, t.y. draudžiama. Taip pat pažymėjo, jog EEĮ 22 straipsnio 9 dalies 13 punkte nurodyta, kad elektros energijos gamintojas įpareigojamas gauti savivaldybės mero patvirtinimą, kad planuojamos plėtoti elektrinės įrengimas ar statyba yra galimi. Nurodė, kad atsisako patvirtinti, kad nurodytos galios ir tipo saulės elektrinių ir vėjo jėgainių įrengimas ar statyba pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus, t.y. Bendrąjį planą, pareiškėjos nurodytuose sklypuose yra galima, nes vadovaujantis EEĮ 22 straipsnio 9 dalies 13 punktu, meras išduoda patvirtinimą vadovaudamasis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, t.y. Bendruoju planu.

Bylai aktualus teisinis reguliavimas ir teismų praktikos išaiškinimai:

TPĮ 20 straipsnio 4 dalyje (2022-06-28 įstatymo Nr. XVI-1246 straipsnio dalies redakcija) nustatyta, kad 30 m aukščio ir aukštesnių ypatingųjų inžinerinių statinių, atsinaujinančių išteklių energetikos objektų statyba turi būti numatyta teritorijų planavimo dokumentuose, išskyrus Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatyme numatytus atvejus.

AIEĮ 49 straipsnio (2022-06-23 įstatymo Nr. XIV-1169 straipsnio redakcija) 3 dalyje nustatyta, kad neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose (išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, įstatymais, saugomų teritorijų nuostatais atitinkama statyba negalima), gavus žemės sklypo savininko sutikimą, nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir naudojimo būdo, galima statyti: 1) saulės šviesos energijos elektrines (tarp jų saulės šviesos energijos elektrines, kurios yra hibridinės elektrinės dalis) – žemės ūkio paskirties žemės sklypuose; 2) vėjo elektrines (tarp jų vėjo elektrines, kurios yra hibridinės elektrinės dalis); 3) 1 MW ir mažesnės įrengtosios galios biodujų elektrines arba biodujų gamybos įrenginius, kurių biodujų gamybos ar valymo apimtys neviršija 750 kubinių metrų biodujų per valandą, – žemės ūkio paskirties žemės sklypuose; 4) hibridines elektrines – žemės ūkio paskirties žemės sklypuose.

AIEĮ 49 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad šio straipsnio 3 dalyje nurodytose teritorijose šio straipsnio 3 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytų energetikos objektų neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose.

AIEĮ 49 straipsnio 6 dalyje nustatyta, kad urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose (išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, kitais teisės aktais, atitinkama statyba negalima) saulės šviesos energijos elektrinės statomos pagal nustatytą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir būdą, šių energetikos objektų neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose.

Naujas AIEĮ 9 straipsnio reguliavimas buvo įtvirtintas 2022-06-23.

AIEĮ 49 straipsnio (2022-06-23 įstatymo Nr. XIV-1169 straipsnio redakcija) 3 dalis (nustatanti, kad neurbanizuotose ir neurbanizuojamose teritorijose (išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, įstatymais, saugomų teritorijų nuostatais atitinkama statyba negalima), gavus žemės sklypo savininko sutikimą, nekeičiant pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir naudojimo būdo, galima statyti šiame straipsnyje nustatytus atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių energijos gamybos įrenginius), 5 dalis (nustatanti, kad šio straipsnio 3 dalyje nurodytose teritorijose šio straipsnio 3 dalies 1, 2 ir 3 punktuose nurodytų energetikos objektų neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose) ir 6 dalis (nustatanti, kad urbanizuotose ir urbanizuojamose teritorijose (išskyrus teritorijas, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, kitais teisės aktais, atitinkama statyba negalima) saulės šviesos energijos elektrinės statomos pagal nustatytą pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir būdą, šių energetikos objektų neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose) turėtų būti aiškinamos, kaip nereikalaujančios šiose normose nustatytais atvejais, kad šiame straipsnyje nustatytų atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių energijos gamybos įrenginių statyba būtų numatyta teritorijų planavimo dokumentuose. Šiose normose minima nuostata (teritorijos, kuriose, vadovaujantis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, įstatymais, saugomų teritorijų nuostatais atitinkama statyba negalima) negali būti aiškinama taip, kad pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus šiame straipsnyje nustatytų atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių energijos gamybos įrenginių statyba nėra numatyta. Ši nuostata turėtų būti suprantama taip, kad statyba yra negalima tais atvejais, kai konkrečioje teritorijoje galioja draudimai, ribojimai nustatyti teritorijų planavimo dokumentų sprendiniuose, įstatymuose, saugomų teritorijų nuostatuose.

Komisija pažymi, jog Pareiškėja į Atsakovę kreipėsi su Prašymu pateikti EEĮ 22 straipsnio 9 dalies 13 punkte nustatytą patvirtinimą, jog Bendrovės planuojamų objektų – iki 150 MW galios saulės ir iki 80 MW vėjo elektrinių įrengimas ar statyba pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus yra galima. Atsakovė Prašymą išnagrinėjo ir Skundžiamu raštu pateikė atsakymą, jog Žemės sklypuose iki 150 MW galios saulės ir iki 80 MW vėjo elektrinių įrengimas ar statyba negalima.

Komisija vertina, jog Skundžiamu raštu Pareiškėjos Prašymas buvo išspręstas iš esmės ir Pareiškėjai pateiktas jai teisinės pasekmės sukeliantis atsakymas, kad vadovaujantis Bendrojo plano sprendiniais ir Specialiuoju planu, Žemės sklypuose draudžiama projektuoti ir statyti iki 150 MW bendros galios saulės elektrinę ir iki 80 MW bendros galios vėjo jėgaines.

Pažymėtina, jog Skundžiamam raštui taikytini Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme nustatyti reikalavimai keliami individualiam administraciniam aktui. Atsižvelgus į tai, Komisija toliau pasisakys dėl Skundžiamo rašto teisėtumo iš esmės.

Viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir VAI) 3 straipsnio 4 punkte numatyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje privalo vadovautis įstatymo viršenybės principu. Šis principas reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai sprendimai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais. Administracinis sprendimas – teisės aktų reglamentuotu būdu ir (ar) forma išreikšta vienkartinė viešojo administravimo subjekto valia dėl teisės taikymo, privaloma ir skirta konkrečiam asmeniui ar individualiai apibrėžtai asmenų grupei (VAI 2 str. 5 d.). Administraciniame sprendime turi būti

nurodyta: 1) administracinį sprendimą priėmusio viešojo administravimo subjekto pavadinimas; 2) administracinio sprendimo data; 3) administraciniam sprendimui suteiktas registracijos numeris; 4) atliekamas tvarkomasis veiksmas arba asmenims nustatytos teisės ir (ar) pareigos; 5) administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės; 6) administracinio sprendimo motyvai; 7) administracinio sprendimo apskundimo tvarka, nurodant konkrečią skundą nagrinėjančią instituciją ar įstaigą, skundo padavimo terminą ir teisės aktą, reglamentuojantį apskundimo tvarką; 8) administracinį sprendimą priėmusio asmens vardas, pavardė ir pareigos. Administracinis sprendimas turi būti pasirašytas jį priėmusio pareigūno, valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatytą specialų statusą turinčio fizinio asmens arba viešojo administravimo subjekto vadovo, jo pavaduotojo ar įgalioto asmens. Kai administracinis sprendimas priimamas naudojantis valstybės informacinėmis sistemomis, sprendimo pasirašymui prilyginamas patvirtinimas (autorizavimas) valstybės informacinėje sistemoje (VAĮ 10 str. 5, 6 dalys). Vadovaujantis aptartomis VAĮ nuostatomis viešojo administravimo sistemai priklausančių kompetentingų institucijų sprendimai privalo būti tikslūs, suprantami, nedviprasmiški, jų motyvų išdėstymas – adekvatus ir pakankamas, leidžiantis suinteresuotam subjektui suvokti, kokios priežastys lėmė vienokį ar kitokį valdžios institucijos sprendimą.

LVAT savo praktikoje yra ne kartą konstatavęs, kad viešojo administravimo subjekto priimame individualiame teisės akte turi būti nurodomi pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas, kuriuo viešojo administravimo subjektas rėmėsi priimdamas administracinį aktą; motyvų išdėstymas turi būti adekvatus, aiškus ir pakankamas. Ši teisės norma siejama su teisėtumo principu, pagal kurį reikalaujama, kad viešojo administravimo subjektai savo veikla nepažeistų teisės aktų reikalavimų, kad jų sprendimai būtų pagrįsti, o sprendimų turinys atitiktų teisės normų reikalavimus (LVAT 2017-04-10 nutartis administracinėje byloje Nr. A-180-602/2017). Administracinio sprendimo priėmimo faktinis pagrindas ir individuali argumentacija turi būti žinomi ne tik viešojo administravimo subjektui, priimančiam sprendimą, bet ir asmeniui, kurio atžvilgiu jis priimamas. Individualus administracinis aktas paprastai turi būti toks, kad iš jo būtų galima suprasti visuomeninių santykių esmę, subjektus, dalyvaujančius šiuose santykiuose, būtų aiškus tų visuomeninių santykių teisinis kvalifikavimas. Visiškai nesilaikant minėtų nuostatų ar tai darant tik iš dalies, pavyzdžiui, neįvardijant, kokiais teisės aktais remiantis ginčijamas administracinis aktas yra priimamas, paprastai kyla pagrįsta abejonė dėl tokio administracinio akto teisėtumo bei pagrįstumo (LVAT 2016-03-24 nutartis administracinėje byloje Nr. A-1340-624/2016).

Nagrinėjamu atveju Atsakovė Skundžiamame rašte remiasi Jonavos rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendinių ir Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtros Jonavos rajono savivaldybės teritorijoje specialiuoju planu, pagal kuriuos Jonavos raj., (duomenys neskelbtini), teritorijos dalyje nenumatyta plėtoti atsinaujinančių energijos išteklių naudojančias vėjo jėgaines ar saulės elektrines, todėl Pareiškėjai priklausančiuose žemės sklypuose, nėra galimybės projektuoti ir pastatyti iki 150 MW bendros galios saulės elektrinės ir iki 80 MW bendros galios vėjo jėgainės.

Komisija pažymi, kad aptariamais teisiniais santykiams taikytinos teisės normų turinys, kaip pažymėta LVAT nutartyje Nr. (duomenys neskelbtini) aiškintinas priešingai, nei Atsakovės tvirtinimas, jog privaloma vadovautis galiojančiu teisės aktu, t. y. Bendruoju planu, kuris yra galiojantis teritorijų planavimo dokumentas ir kadangi jame nenumatyta, jog šiose teritorijose tokių objektų statyba yra suplanuota pareiškėjai priklausančiuose žemės sklypuose, vadinasi, Pareiškėjos pageidaujamos galios saulės ir vėjo elektrinės statyba nėra galima (draudžiama). Komisijos vertinimu, tokia argumentacija yra nesuderinama su AIEĮ 49 straipsnio 3, 5 ir 6 dalimis.

Atsakovė šioje administracinėje byloje pagal vykdomų funkcijų apimtį bei paskirtį, veiklos pobūdį, turimus įgaliojimus priskirtina viešojo administravimo subjektui, todėl savo veikloje (t. y. priimdama administracinius aktus) privalo vadovautis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo nuostatomis.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 2 straipsnio 1 dalimi, Komisija privaloma ikiteismine tvarka sprendžia viešojo administravimo srities ginčus. Nagrinėdama ginčą, Komisija sprendžia tik teisės klausimus, t. y.

Komisija turi patikrinti viešojo administravimo subjekto priimto akto pagrįstumą bei teisėtumą šiais aspektais: visų pirma, ar jis priimtas kompetentingo subjekto; ar buvo laikytasi pagrindinių procedūrų, ypač taisyklių, turėjusių užtikrinti objektyvų visų aplinkybių įvertinimą ir sprendimo pagrįstumą.

LVAT praktikoje laikomasi pozicijos, kad vienas iš pagrindinių teisinės valstybės principų, be kita ko, taikomas ir įgyvendinant viešąjį administravimą – įstatymo viršenybės principas, inter alia (lot. be kita ko), reikalauja, jog administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais būtų pagrįsti įstatymais (VAĮ 3 str. 4 p.).

Pareiga vykdant viešojo administravimo veiklą laikytis teisėtumo principo apima tiek reikalavimą priimti administracinį sprendimą, kuris atitiktų tam teisiniam santykiui taikytiną konkrečią teisės normą (turinio požiūriu sprendimas turi būti pagrįstas tinkamu teisiniu pagrindu), tiek reikalavimą priimtame sprendime aiškiai nurodyti teisinį pagrindą atitinkančią konkrečią teisės normą (LVAT 2013-08-20 nutartis administracinėje byloje Nr. A-146-834/2013, 2017-10-24 sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-290-602/2017, 2018-12-05 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-1240-556/2018).

Atsižvelgusi į ginčo teisinius santykius reglamentuojančius teisės aktus ir aktualią teismų praktiką, Komisija pažymi, jog iš Skundžiamo rašto turinio Pareiškėjai turi būti suprantama kokios konkrečios faktinės aplinkybės, Bendrojo plano ar Specialiojo teritorijų planavimo dokumento nuostatos sudaro teisinį ir faktinį pagrindą atsisakyti tenkinti Pareiškėjos prašymą išduoti patvirtinimą, kad planuojamų objektų – iki 150 MW galios saulės ir iki 80 MW vėjo elektrinių įrengimas ar statyba Žemės sklypuose yra galima.

Remiantis bylos medžiaga, Komisija daro išvadą, kad priimant Skundžiamą raštą faktinės aplinkybės nebuvo pasikeitusios nuo 2023-06-30, kuomet Pareiškėja pirmą kartą kreipėsi į Jonavos rajono savivaldybės administraciją, prašydama patvirtinti, kad Bendrovės planuojamų objektų – iki 150 MW galios saulės ir iki 80 MW vėjo jėgainių įrengimas ar statyba pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus yra galima, t. y. tuo metu galiojo ir iki šiol tebegalioja 2017-12-21 Jonavos rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. 1TS-295 patvirtinti Bendrojo plano sprendiniai. Taip pat atkreipia dėmesį, kad nuo 2022-07-08 įsigalioję TPĮ ir AIEĮ pakeitimai, panaikino iki tol galiojusį reikalavimą saulės šviesos ir vėjo jėgainių statybą numatyti teritorijų planavimo dokumentuose ir tiesiogiai įtvirtino taisyklę, kad šių atsinaujinančių išteklių energetikos objektų neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose.

Sutiktina su Pareiškėjos argumentais, jog Skundžiamas raštas pažeidžia teisės viršenybės principą. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2023-11-07 nutarime Nr. KT91-N11/2023 „Dėl saulės šviesos energijos elektrinių suminės įrengtosios galios ribojimo“ išaiškino, kad „pagal Konstituciją, inter alia jos 46 straipsnį, nustatyti esminės ūkinės veiklos sąlygas, draudimus ir ribojimus, darančius esminį poveikį ūkinei veiklai, taip pat įvairias sankcijas už atitinkamus teisės pažeidimus galima tik įstatymu, taigi ir esminės elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių plėtos sąlygos, draudimai ir ribojimai, darančius esminį poveikį šiai ūkinei veiklai, taip pat turi būti nustatyti įstatymu.“ Taigi, Atsakovės priimtame Skundžiamame rašte nurodyti AIEĮ 49 straipsnio 3, 5 ir 6 dalyse taikymo ribojimai ir saulės bei vėjo elektrinių statybą ribojantys/draudžiantys kriterijai nėra numatyti įstatymuose ar kituose teisės aktuose, kas pažeidžia teisės viršenybės, teisės apibrėžtumo ir aiškumo principus bei prieštarauja LVAT Nutarties išaiškinimams.

LVAT 2025-11-19 nutartyje pasisakė, jog „Atsakovo pozicija, kad tik tuo atveju, jeigu savivaldybės ar žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentuose atsinaujinančių išteklių objektų plėtos klausimai nespėsti ir teritorijos šių objektų plėtrai nenagrinėtos (nevertintos), tik tada atsinaujinančių išteklių objektų statybos neprivaloma numatyti savivaldybės lygmens teritorijų planavimo dokumentuose pagal AEĮ 49 straipsnio 3 ir 5 dalis, yra nepagrįsta. Atsakovo priimtas Sprendimas buvo grindžiamas 2013-10-31 Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtos Jonavos rajono savivaldybės teritorijoje specialiuoju planu (inkorporuotu į Bendrąjį planą), kuris buvo priimtas beveik prieš dešimt metų iki AIEĮ 49 straipsnio minėtojo naujo reguliavimo, susijusio su būtinumu atsinaujinančių išteklių energiją naudojančių energijos gamybos įrenginių statybą numatyti teritorijų planavimo dokumentuose. Neneigiant fakto dėl teritorijų planavimo dokumentų neterminuoto galiojimo, juos taikant konkrečiu atveju negalima neatsižvelgti į pasikeitusį

reglamentavimą, tiesiogiai susijusį su konkrečiais teritorijų planavimo klausimais.“ (LVAT 2025-11-19 nutartis administracinėje byloje Nr. (duomenys neskelbtini) (teismo proceso Nr. (duomenys neskelbtini)).

Komisija vertinimu, AIEĮ 49 straipsnio 5 ir 6 dalyse numatyta konkreti taisyklė, kad AIEĮ 49 straipsnio 3 dalies 1 ir 4 punktuose nurodytos saulės šviesos, vėjo ir hibridinės elektrinės neprivalo būti numatytos teritorijų planavimo dokumentuose ir, kad šios taisyklės taikymui teisės normos nenumato jokių apribojimų laiko, įstatymo įsigaliojimo, teritorijos ar kitų kriterijų prasme. Administracinės teisės normos pasižymi imperatyviu liepimu. Viešojoje teisėje galioja plečiamojo viešosios teisės normų aiškinimo draudimo principas (LVAT 2011-05-27 nutartis administracinėje byloje Nr. A444-2198/2011). Taigi, įstatymų leidėjui nustatius taisyklę, kad saulės šviesos elektrinių, vėjo ir hibridinių elektrinių neprivaloma numatyti teritorijų planavimo dokumentuose, ši atitinkama taisyklė turi būti taikoma ir šiuo konkrečiu atveju, nekuriant perteklinių ir teisės normų nenumatytų šios taisyklės taikymo apribojimų.

Šiuo požiūriu Komisija vertindama Atsakovės atsiliepime ir Skundžiamame rašte nurodytą argumentą dėl AIEĮ 49 straipsnio 3 dalyje nurodytos išimties, kad saulės šviesos ir vėjo jėgainių statyba Žemės sklypuose negalima dėl to, kad šiuose Žemės sklypuose, pageidaujamos galios saulės elektrinės statyba nesuplanuota ir nenumatyta Jonavos rajono savivaldybės Bendrajame ir Specialiajame planuose ir, kad vadovaujantis minėto įstatymo nuostatomis, privaloma vadovautis galiojančių teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, t. y. Bendrojo planu, kuris yra galiojantis teritorijų planavimo dokumentas, pažymi, kad Atsakovė turėjo vadovautis Bendrojo plano sprendiniais, be kita ko, išsamiai įvertinusi visą ginčo faktinę situaciją.

Komisijos vertinimu, ribojant nuosavybės teises, turi būti laikomasi šių sąlygų: nuosavybės teisė gali būti ribojama tik remiantis įstatymu; ribojimai turi būti būtini demokratinėje visuomenėje siekiant apsaugoti kitų asmenų teises bei laisves, Lietuvos Respublikos Konstitucijoje įtvirtintas vertybes ir (arba) konstituciškai svarbius tikslus; turi būti laikomasi proporcingumo principo; proporcingumo principas reikalauja interesų – tiek viešojo ir privataus, tiek privačių interesų pusiausvyros. Dėl interesų derinimo poreikio nuosavybės apsaugos kontekste Europos Žmogaus Teisių Teismas yra nurodęs, kad teisės netrukdomai naudotis nuosavybe apribojimas turi nustatyti teisingą visuomenės bendrųjų interesų poreikių ir reikalavimų, keliamų individo fundamentalių teisių apsaugai, pusiausvyrą. Reikalaus pusiausvyra nebus nustatyta, jei dėl pritaikyto ribojimo asmuo patirs individualią ir pernelyg didelę naštą. Kitaip tariant, turi būti pagrįstas proporcingumo ryšys tarp taikomų priemonių ir siekiamo įgyvendinti tikslo (Europos Žmogaus Teisių Teismo 2003-09-24 sprendimas byloje Allard prieš Švediją, pareiškimo Nr. 35179/97, 54 p.) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2014-04-28 nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-232/2014).

VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktuose nustatyta, kad, be kita ko, administraciniame sprendime turi būti nurodytas administracinio sprendimo teisinis ir faktinis pagrindas ar kitos administraciniam sprendimui įtakos turėjusios aplinkybės bei administracinio sprendimo motyvai. LVAT praktikoje nurodyta, kad, vertinant individualaus administracinio akto teisėtumą VAĮ 10 straipsnio taikymo aspektu, turi būti atsižvelgiama į tuos teisės aktus, kurie reguliuoja konkretų teisinį santykį, t. y. turi būti įvertinama, kokie ir kokia apimtimi yra teisiškai reikšmingi faktai bei kokios konkrečios materialinės teisės normos asmeniui gali sudaryti atitinkamas prielaidas bei sąlygas, kad būtų sukurtos, panaikintos ar pakeistos asmens subjektinės teisės tam tikruose teisiniuose santykiuose. Šia teisės norma iš esmės siekiama užtikrinti, kad asmeniui, dėl kurio yra priimtas atitinkamas individualus administracinis aktas, būtų žinomi šio akto priėmimo teisinis bei faktinis pagrindai, motyvai (LVAT 2011-06-27 sprendimas administracinėje byloje Nr. A-556-336/2011).

Apibendrinama aptartą faktinę ir teisinę situaciją Komisija pažymi, kad Skundžiamas raštas priimtas nesilaikant gero administravimo, objektyvumo, proporcingumo principų, todėl laikytina, kad tai nesuderinama ir su VAĮ reikalavimais. Skundžiamas raštas negali būti pripažintas atitinkančiu VAĮ 10 straipsnio 5 dalies reikalavimus, įpareigojančius viešojo administravimo subjektą individualų administracinį aktą pagrįsti objektyviais duomenimis (faktais), teisės normomis, taikomas poveikio priemonės motyvuoti. Atsakovė, priimdama Skundžiamą raštą,

neteisingai aiškino ir taikė AIEĮ 49 straipsnio 3,5 ir 6 dalis, o vertindama galiojančius teritorijų planavimo dokumentus, nesivadovavo teisės normomis: Skundžiamame rašte nurodytas teiginys, jog Bendrojo plano sprendiniuose nenumatyta plėtoti atsinaujinančius energijos išteklius naudojančias vėjo jėgaines ir saulės elektrines, yra nesuderinamas su AIEĮ 49 straipsnio 3,5 ir 6 dalyse suformuluotomis normomis.

Remdamasi išdėstytu, Komisija konstatuoja, kad Skundžiamas raštas, kuriuo atsisakyta tenkinti Pareiškėjos Prašymą argumentuojant, kad vadovaujantis Jonavos rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano keitimo sprendiniais, patvirtintais Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2017-12-21 sprendimu Nr. 1TS-295 ir Bendrajame plane integruotu Jonavos rajono savivaldybės tarybos 2013-10-31 sprendimu Nr. 1TS-322, patvirtintu Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo plėtros Jonavos rajono savivaldybės teritorijoje specialiuoju planu, nurodytuose Žemės sklypuose, draudžiama projektuoti ir statyti iki 150 MW bendros galios saulės elektrinę ir iki 80 MW bendros galios vėjo jėgaines, tokiu būdui neteisingai aiškinant ir taikant AIEĮ 49 straipsnio 3, 5 ir 6 dalis, neatitinka VAI 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 6 punktuose nustatytų reikalavimų administraciniam aktui, taip pat VAI 3 straipsnyje nustatytų viešojo administravimo subjektų veiklos principų (išsamumo ir objektyvumo principų), t. y. neteisėtas iš esmės, nes savo turiniu prieštarauja aukštesnės galios teisės aktams (ABTĮ 91 str. 1 d. 1 p.), todėl naikinamas.

Aptartų aplinkybių kontekste Komisija sprendžia, kad yra pagrindas tenkinti Pareiškėjos skundo pirmąjį reikalavimą ir Jonavos rajono savivaldybės administracijos 2026-04-03 raštą Nr. 6B-36-1458 „Dėl pateikto prašymo“ panaikinti.

Pareiškėja antruoju reikalavimu skunde Komisijos prašo įpareigoti Atsakovę išduoti Pareiškėjai Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytos formos patvirtinimą (sutikimą), kuriuo patvirtinama, kad planuojamų objektų – iki 150 MW galios saulės ir iki 80 MW vėjo elektrinių įrengimas ar statyba Žemės sklypuose, yra galima.

Skundžiamo rašto panaikinimas suponuoja institucijos, kaip viešojo administravimo subjekto, kuriam taikomas gero administravimo principas, pareigą išnagrinėti klausimą iš naujo pagal teisės aktų reikalavimus ir priimti naują administracinį sprendimą (LVAT 2024-10-02 nutartis administracinėje byloje Nr. eA-250-822/2024). Komisijai pripažinus, jog Skundžiamas raštas neatitinka teisės aktų reikalavimų, vadovaujantis ABTĮ 94 straipsnyje numatytomis akto panaikinimo pasekmėmis, Atsakovė privalo tinkamai išnagrinėti Pareiškėjos pateiktą Prašymą ir priimti teisės aktų reikalavimus atitinkantį motyvuotą sprendimą, toks įpareigojimas Atsakovei nustatytinas, tenkinant Pareiškėjos pirmąjį reikalavimą.

Komisija pažymi, jog jai nėra suteikti viešojo administravimo subjekto įgaliojimai. Atsakovei yra suteikta diskrecijos teisė pateikti EEĮ 22 straipsnio 9 dalies 13 punkte nustatytą patvirtinimą, kad planuojamos plėtoti elektrinės įrengimas ar statyba yra galimi. Taigi, tik Atsakovė gali išnagrinėti Pareiškėjos Prašymą bei dėl jo priimti administracinį sprendimą. Komisija, nagrinėdama administracinį ginčą, gali tik nustatyti ar administracinis sprendimas yra teisėtas. Komisijai nustačius administracinio sprendimo neteisėtumą, Komisijai nėra suteikta kompetencija tokį sprendimą taisyti, neteisėti viešojo administravimo subjekto sprendimai yra naikinami pagal Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktą. Teisės aktai nenumato nei teisės, nei pareigos skundžiamo akto motyvacijos trūkumus šalinti ar motyvus sukurti administracinį ginčą nagrinėjantiems subjektams (LVAT 2023-02-22 sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-105-502/2023, 2023-03-27 sprendimas administracinėje byloje Nr. eA-729-1047/2023).

Esant šioms aplinkybėms, Skundžiamas raštas naikinamas kaip neteisėtas, tačiau byla dalyje dėl reikalavimo įpareigoti išduoti Pareiškėjai patvirtinimą (sutikimą) nutraukta. Komisija pažymi, jog, kaip minėta anksčiau, Komisijai nesuteikta kompetencija išnagrinėti Pareiškėjos Prašymą. Pagal EEĮ 22 straipsnio 9 dalies 13 punktą tik Atsakovė gali priimti administracinį sprendimą dėl Pareiškėjos Prašymo. Ginčijamo teisės akto (šiuo atveju Skundžiamo rašto) panaikinimas reiškia, kad konkrečiu atveju atkuriamas padėtis buvusi iki ginčijamo teisės akto (šiuo atveju Skundžiamo rašto) priėmimo, tai yra atkuriamos pažeistos Pareiškėjo teisės ar teisėti interesai (ABTĮ 94 straipsnis). Panaikinus Skundžiamą raštą Atsakovė privalės Pareiškėjos 2023-06-30 Prašymą išnagrinėti iš naujo. Esant šioms aplinkybėms, Atsakovė įpareigojama iš naujo išnagrinėti

Pareiškėjos Prašymą ir pateikti į jį atsakymą EEĮ 22 straipsnio 9 dalies 13 punkte nustatyta tvarka ir terminais.

Nors proceso dalyviai skunde ir atsiliepime išdėstė daugiau argumentų, tačiau, Komisijos nuomone, jie niekaip nekeičia šiame sprendime padarytos išvados, todėl dėl kiekvieno iš jų Komisija šiame sprendime atskirai nepasisako.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 2 punktu, 2 dalies 1 punktu, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

1. Panaikinti Jonavos rajono savivaldybės administracijos 2026-04-03 raštą Nr. 6B-36-1458 „Dėl pateikto prašymo“.

2. Skundo dalyje dėl Jonavos rajono savivaldybės administracijos įpareigojimo išduoti pareiškėjui UAB (duomenys neskelbtini) Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nustatytos formos patvirtinimą (sutikimą), kuriuo patvirtinama, kad planuojamų objektų – iki 150 MW galios saulės ir iki 80 MW vėjo elektrinių įrengimas ar statyba žemės sklypuose, Jonavos r. sav., (duomenys neskelbtini), kurių unikalūs Nr. (duomenys neskelbtini), Nr. (duomenys neskelbtini), unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), unikalus Nr. (duomenys neskelbtini), yra galima, bylą nutraukti, kaip nepriskirtiną Komisijos kompetencijai.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo jo priėmimo bylos šalys gali apskųsti Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka Regionų administraciniam teismui.

Komisijos posėdžio pirmininkė

Birutė Pranevičienė

Komisijos nariai

Daiva Bereikienė

Lionela Gelmanienė